6- ÇOCUK KLASİKLERİ

Charles Dickens

OLIVER TWIST

M.E.B. TAVSİYELİ TAVSİYELİ 100 TEMEL ESER 100 TEMEL ESER

MAVİÇATI YAYINLARI

6- OLIVER TWIST

4.00₺

9 786059 133661

OLIVER TWIST

CHARLES DICKENS

© Maviçatı Yayınları, 2016

İstanbul, 2016

ISBN: 978-605-9133-66-1

Sertifika No: 32399

Çeviren: Adem Gökdemir

Kapak Tasarım: Hasan Koç

Sayfa Tasarım: Çelebi Şenel

Baskı-Cilt: Melisa Matbaası

Çifte Havuzlar Yolu Acar Sitesi No:4

Davutpaşa/İstanbul Tel: 0212 674 97 23

Sertifika No: 12088

© Bütün yayın hakları Maviçatı Yayınları'na aittir. İzinsiz basılamaz, kopyalanamaz, çoğaltılamaz, kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

ERDOĞAN KİTAP DAĞ. PAZ. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Sertifika No: 30038

Çobançesme Mah. Mithatpaşa Cad.

Çelik Sokak No: 10/A

Bahçelievler - İstanbul

212 515 05 55-18 55

http://www.mavicatiyayinlari.com

Maviçatı Yayınları, ERDOĞAN KİTAP DAĞ. PAZ. VE TİC. LTD. ŞTİ. markasıdır.

OLIVER TWIST

CHARLES DICKENS

Çeviri: Adem Gökdemir

MAVİÇATI
YAYINLARI

OLIVER TWIST

Yüksek binalarla dolu şehrin arasında yoksulların kaldığı bir düşkünler yurdu vardı. İşte büyük çığlıklar atarak dünyaya gelen Oliver Twist de bu düşkünler yurdunda bakmıştı dünyaya. Zorlu bir doğum yapan annesi, bebeğin ağlamasını duyunca, yattığı yerden zorlukla başını kaldırdı ve güçsüz bir sesle:

"Sağken son bir kez yavrumu görmeliyim!" dedi.

Annenin bu sözü doktorları çok üzmüştü. Fakat annenin söylediklerini duyan doktor, yerinden fırlayarak yatağının baş ucuna gitti. Şefkatle:

"Aman böyle şeylerden, ölümden söz etmeyin..."

Hastabakıcı:

"Ölmek için daha çok erken..."

Hastabakıcının sözleri genç kadının etkilemiş olacak ki, başını sallayarak ellerini umutsuzca bebeğe uzattı.

Doktor çocuğu onun kollarına verdi. Kadın soğuk ve beyaz dudaklarını çocuğun alnına yapıştırdı. Titredi ve sonra da başı yastığa düştü, son nefesini vermişti. Göğsünü, ellerini ve şakaklarını ovmalarına rağmen kanı artık donmuştu. Doktor:

"Öldü, Bayan Thingummy" dedi.

Hastabakıcı çocuğu kadının kucağından alırken:

"Zavallı kadıncağız!" diye mırıldandı.

Doktor gitmek için hazırlanıyordu. Şapkasını giydi, kapıya doğru giderken yatağın yanında durdu:

"Güzel bir kızmış. Acaba nereden gelmişti?" dedi.

Yaşlı kadın:

"Dün gece getirdiler..." diye cevap verdi. "Sokakta bulmuşlar; uzun bir yoldan gelmiş olmalı. Çünkü ayakkabıları paramparçaydı. Nereden geldiğini kimse bilmiyor."

Doktor cesedin üzerine eğildi ve sol elini kaldırdı. Başını sallayarak:

"Evlilik yüzüğü yok. Anlaşılan evli değilmiş. İyi geceler!" dedi.

Doktor yemeğe gitmek üzere çıktı. Hastabakıcı kadın, içki şişesini bir kez daha kafasına diktikten sonra bebeği

giydirmeye koyuldu. Küçük Oliver tüm gücüyle ağlıyordu. Kiliselerin vicdanına bırakılmış bir öksüz olarak büyüyeceğini bilseydi, belki daha da yüksek sesle ağlardı.

Oliver sonraları iyi bakılması için yirmi-otuz kadar küçük çocuğun bulunduğu düşkünler evine gönderildi. Orada çocuklara Bayan Man adında yaşlıca bir kadın bakıyordu. Kilise çocukların bakımı için yaşlı kadına haftada yedi buçuk metelik para öderdi. Fakat kadın paranın çoğunu cebine atıyordu... Bu yüzden çocuklar az besleniyor, çoğu da ölüyordu.

Oliver Twist ölmedi fakat sıska, soluk benizli, kısa boylu, zayıf bir çocuk olarak kaldı. Böyle olmasına rağmen, Oliver çok iyi bir ruha sahipti. Oliver dokuzuncu yaş gününü arkadaşlarıyla birlikte aç olarak kömürlükte kutlamaktaydı. O gün, Oliver iki arkadaşıyla birlikte Bayan Man'a aç olduklarını söyledi. Bayan Man onları dövdü ve karanlık bir odaya kapattı. Çocuklar odada kapalıyken, güçsüzler evinden önemli bir görevli olan Bay Bambıl, Bayan Man'ı görmeye geldi.

Bay Bambıl:

"Bayan Man, buraya iş için geldim. Size söyleyeceklerim var. Oliver Twist adındaki çocuk bugün dokuz yaşını dolduruyor, değil mi?"

"Evet, Bay Bambıl..."

"Tüm çabalarımıza rağmen, babasının kim olduğunu, annesinin nereden geldiğini, adını, ailesini öğrenemedik."

"Onun ismini kim koydu öyleyse?"

"Onun adını ben koydum."

"Siz mi?"

"Evet, ben, Bayan Man. Çocukları alfabetik sıra- ya göre adlandırırız. Sonuncu harf "S" idi. Ona Svabıl adını verdim. Bununki "T" idi. Twist adını verdim. Bundan sonrakiler de "U" ve "Z" harflerini takip edecekler."

"Siz gerçekten çok bilgili bir insansınız."

Bay Bambıl'ın bu iltifattan pek memnun kaldığı belli oluyordu.

"İşimize bakalım..." dedi. "Artık Oliver Twist burada kalamayacak kadar büyüdü. Genel Kurul onu tekrar güçsüzler evine almaya karar verdi. Ben de onu alıp götürmeye geldim. İzninizle Oliver'ı görmek istiyorum."

Bayan Man:

"Şimdi getiririm..." diyerek odadan çıktı.

Bayan Man, Oliver'ı karanlık odadan çıkardı, çabucak elini yüzünü yıkayarak Bay Bambıl'a götürdü.

Bay Bambıl:

"Benimle gelmek ister misin, Oliver?" diye sordu.

Oliver buradan kurtulmak için kiminle olursa olsun, seve seve gitmeye hazır bulunduğunu söyleyecekti ki, kilise memurunun sandalyesinin arkasına geçmiş, öfkeli bir suratla kendisine yumruk sallayan Bayan Man'ı gördü. Bunun üzerine Oliver:

"Bayan Man da benimle gelemez mi?" diye sordu.

Bay Bambıl:

"Hayır, gelemez. Ama arada sırada gelip seni görecek..." dedi.

Küçük yaşına rağmen oradan ayrılmaktan çok üzülüyormuş gibi davranmayı başaracak kadar kafası çalışıyordu. Ağlamak onun için hiç de zor bir şey değildi. Acıklı bir olayı hatırlamak yeterliydi. Oliver acı acı ağlamaya başladı.

Bayan Man ona sarılıp onu defalarca öptü. Düşkünler evine gittiğinde açlığını kimseye anlatmasın diye de eline tereyağlı bir dilim ekmek tutuşturdu.

Böylece Oliver çocukluk yıllarının karanlığını tek bir şefkatli sözün aydınlatmadığı o sefil evden Bay Bambıl tarafından uzaklaştırıldı. Oradan ayrıldığı zaman kendisini çocuksu bir kedere kaptırdı. Geride bıraktığı sefalet, arkadaşları, ne kadar kötü olurlarsa olsunlar, yine de tanıdığı tek dostlarıydı.

Oliver düşkünler evinin kapısından içeri girer girmez, burasının Bayan Man'ın yerinden hiç farklı olmadığını gördü. Hatta ileride burasının daha kötü olduğunu görecekti.

Buradaki yoksullara her üç öğün yağsız lapa, haftada iki kez soğan ve pazar günleri de yarım ekmek veriyorlardı.

Çocukların yemek yedikleri yer kocaman bir salondu. Salonun bir ucuna yerleştirilen kazandan, müdür, yemek zamanında önüne bir önlük takarak iki kadının yardımıyla çocukların ellerindeki taslara birer kepçe lapa doldururdu. Her çocuğa birer kepçe veriliyordu. Fazlası kesinlikle yasaktı. Yalnız bayram günleri lapanın yanında bir dilim ekmek veriliyordu. Kaselerin yıkanmasına hiç gerek yoktu. Çünkü çocuklar kaseleri kaşıklarıyla pırıl pırıl yapana kadar iyice sıyırıyorlardı. Lapalarını yedikten sonra, sanki içindeki çorbanın tümünü içebileceklermiş gibi aç gözlerle kazana bakar dururlardı. Bu arada üzerinde kalmış lapa kırıntısını yakalayabilmek için bıkıp usanmadan parmaklarını emerlerdi.

Oliver Twist'le arkadaşları bu açlığa tam üç ay dayanabildiler. Sonunda öylesine vahşileşmişlerdi ki, yaşına göre uzun boylu bir çocuk, arkadaşlarına günde bir kase lapa daha yiyemeyecek olursa, yanında uyuyan çocuğu yiyeceğini söyledi. Çocuklar bir şey söylemediler fakat onun bakışlarından korkmuşlardı. Hemen aralarında toplantı yapıp o akşam kimin ahçıbaşının karşısına çıkıp bir kase daha lapa isteyeceğine karar verdiler. Ahçıya gidecek çocuk olarak Oliver Twist seçilmişti.

Akşam olunca, çocuklar tekrar yerlerine oturdular. Müdür, ahçıbaşı giysileriyle kazanın başında duruyor, lapaları

dağıtıyordu. Tabii bu iki kaşıklık yemek bir dakikada silip süpürüldü. Oliver masadan kalktı; elinde kasesi ile müdüre doğru ilerleyerek:

"Lütfen, efendim, biraz daha istiyorum" dedi.

Müdür duydukları karşısında sapsarı kesildi. Çocuğa şaşkın şaşkın baktı. Yardımcıları hayretten, çocuklar ise korkudan donakalmışlardı. Ahçı, zor duyulur bir sesle:

"Neeeee?" diye sordu. Oliver tekrarladı:

"Lütfen, efendim, biraz daha istiyorum."

Müdür elindeki kepçeyi Oliver'ın kafasına var gücüyle vurdu. Onu kollarından sımsıkı tutarak, bağırarak yardım istedi. Bay Bambıl'a güçsüzler evindeki memurlardan bazıları koşarak yardıma geldiler. Müdür, Oliver'ın isteğini onlara söyledi:

"Düşünebiliyor musunuz?.. Daha fazla istedi!" diye bağırdı.

Oradakiler buna inanmadılar. İçlerinden birisi:

"Bu suçun cezası asılmaktır!.." dedi.

Oradakilerin hiçbiri beyefendinin görüşüne karşı çıkmadı. Oliver'a verilecek cezayı tartışmaya başladılar. Sonunda çocuğun karanlık bir odaya hapsedilmesine karar verdiler.

Ertesi sabah güçsüzler evinin kapısına bir ilan yapıştırıldı. İlanda Oliver Twist'i alıp götürene beş yüz lira verileceği yazılıydı.

Oliver bir hafta kadar odada hapis kaldı. Zavallı Oliver, gece basınca karanlığı engellemek için gözlerini kapatıyor, bir köşede uyumaya çalışıyordu. Gündüzleri ise durmadan ağlıyordu. Bunlar yetmezmiş gibi, yemek saatlerinde çocukların yediği sofraya götürülüyor, orada ibret olması için herkesin önünde kamçılanıyordu.

Aradan günler geçti; fakat Oliver'ı beş yüz lira ile beraber almak isteyen çıkmadı.

Bir gün Bambıl güçsüzler evinin kapısında, ölü kaldırıcısı Bay Soverberi'ye rastladı. Yaptığı tabutların çoğu, güçsüzler evinde ölen yoksul insanlar için kullanılırdı. Adam, Bay Bambıl'ın elini sıktıktan sonra:

"Dün gece ölen iki kadının ölçülerini almaya geldim..." dedi.

"Bu işten bayağı kâr ettiğinizi saklamayın, Bay Soverberi."

"Öyle mi sanıyorsunuz? Güçsüzler evinin verdiği paraya değmiyor doğrusu."

"Ama tabutlar da diğerlerine nazaran çok daha büyük."

"Öyle, öyle, Bay Bambıl. Güçsüzler evindekilere verilen tabutların küçük ve dar olması sağlanıyor. Bu da işime yaramıyor değil hani."

"Aklıma gelmişken sorayım: Bir çocuk isteyen birini tanıyor musunuz? Hem de beşyüz lirayla beraber."

Bay Soverberi:

"Ben de sizinle bu konuyu konuşmak istiyordum..." dedi. "Çocuğu ben almak istiyorum, Bay Bambıl."

Bu işe çok sevinen Bay Bambıl, tabutçunun koluna yapıştı, onu içeri soktu. Beş dakika süren bir pazarlıktan sonra iki adam anlaşmıştı.

O akşam Oliver'a bir tabutçunun yanına çırak verildiği bildirildi. Bay Bambıl o akşam hemen Oliver'ı tabutçunun dükkânına götürdü. Oliver sürekli ağlıyordu.

Bay Bambıl içeri girdiğinde, Bay Soverberi dükkânı kapatmış, zayıf bir mum ışığında defterine bir şeyler yazmaktaydı. Bay Bambıl:

"İşte, Bay Soverberi, çocuğu getirdim..." dedi.

"Demek çocuk bu!" dedi. Sonra içeriye seslenerek, "Hayatım, lütfen buraya gelir misin?"

Bayan Soverberi kısa boylu, sıska, suyu çıkmış tilki suratlı bir kadındı. Bay Soverberi:

"İşte hayatım, sana bahsettiğim güçsüzler evindeki çocuk bu."

Oliver eğilip selam verdi. Kadın bir çığlık attı.

"Aman Tanrım! Bu çok küçük..." dedi.

Bay Bambıl, sanki küçük olması Oliver'ın suçuymuş gibi ona dik dik bakarak:

"Oldukça küçüktür ama nasıl olsa büyür..." dedi. Kadın huysuz bir tavırla:

"Umarım büyür. Bizim yemeğimizle büyüyeceğine eminim" dedi. "Yalnız böyle çocukları barındırmak bayağı pahalı oluyor. Haydi, in aşağı kemik torbası seni!"

Kadın yandaki bir kapıyı açarak, karanlık odaya inen dik bir merdivene doğru itti. Orada bir kız oturuyordu. Kızın üstünde eski püskü ayakkabılar ve yırtık pırtık elbiseler vardı. Oliver'ın peşinden merdivenleri inen Bayan Soverberi: "Hey, Şarlot" diye seslendi. "Şu çocuğa köpek için ayırdığımız et artıklarından ver. Köpeğin sabahtan beri eve geldiği yok, herhâlde yemeyecek."

Et lafını duyunca Oliver'ın gözleri parlamıştı. Köpeğe ayrılmış olan yemeği büyük bir iştahla yedi. Bayan Soverberi de yemek yerken onu izliyordu. Oliver'ın böyle yemesinden hiç hoşlanmamıştı. Oliver'a seslendi:

"Peşimden gel bakalım" dedi. "Yatağın dükkânın içinde, umarım tabutlar arasında uyumak seni korkutmaz."

Tabutlar arasında yalnız kalan Oliver, ürkek bakışlarla çevreye göz gezdirdi. Orta yerde kalmış bir tabut vardı. Duvarın önündeki tahta parçaları hayaletler gibi duruyordu. Dükkân sıcaktı ve hava tabutların kokusuyla dolmuş gibiydi. Yatağı da tıpkı bir mezara benziyordu.

Sabah olunca, Oliver dükkân kapısının dışarıdan tekmelendiğini duydu. Bu kez dışarıdan ses duyulmaya başladı:

"Aç kapıyı haydi! Hâlâ ne duruyorsun!"

Oliver:

"Açıyorum, efendim..." diyerek anahtarı çevirdi. Dışarıdaki ses:

"Sen yeni gelen çocuk musun?" diye sordu.

"Evet, efendim."

"Kaç yaşındasın?"

"On, efendim."

"Öyleyse içeri girince seni bir güzel döveceğim. Görürsün sen gününü... Düşkünler evinin piçi seni!"

Oliver kapıyı açınca kimseyi göremedi. Fakat binanın önünde oturmuş, tereyağı ekmek yiyen bir delikanlı ilişti gözüne. Oliver çevrede ondan başka kimsenin olmadığını görünce, yanına yaklaştı,

"Kapıyı biraz evvel siz mi çaldınız?"

"Evet, ben tekmeledim, anlıyor musun? Çalmadım tekmeledim."

"Anladım, efendim! Şey... Tabut mu istiyorsunuz?"

Oliver'ın sözü karşısında çocuk çok sinirlenmişti:

"Galiba sen benim kim olduğumu bilmiyorsun?" dedi.

"Hayır, sizi tanımıyorum."

"Öyleyse kendimi tanıtayım: Ben Bay Noa Kleypol'üm ve sen benim emrimde çalışacaksın. Hemen kepenkleri aç, tembel yaratık seni... Hâlâ oturuyorsun."

Az sonra Bay ve Bayan Soverberi aşağı geldiler. Oliver kahvaltı için Noa Kleypol'ün arkasından mutfağa girdi. Şarlot:

"Ateşe yaklaşsana, Noa." dedi. "Sana beyin kahvaltısından güzel bir parça sucuk ayırdım. Oliver, Bay Noa'nın arkasındaki kapıyı kapat, sonra senin için ayırdığım kırıntıları ye. Çayını al ve şuradaki sandığına otur. Çabuk ol!"

Noa, Şarlot'un dediklerini tekrarladı:

"Duydun mu düşkünler evi! Çabuk ol!"

Şarlot:

"Aman Noa, sen de komiksin. Niçin onu böyle çağırıyorsun, çocuğu kendi hâline bıraksana..." dedi.

"Kendi hâline mi bırakayım? Onu herkes kendi hâline bırakmış zaten. Annesi, babası, herkes kendi hâline bırakmış. Sence de öyle değil mi, Şarlot?"

Noa sözünü bitirdikten sonra, alaycı bir kahkaha attı. Şarlot da ona katıldı. İkisi birden odanın en soğuk köşesinde, sandığın üzerine titreyerek oturmuş, bayat ekmek kırıntılarını yemekle meşgul olan Oliver Twist'e nefretle baktılar. Noa düşkünler evinden gelmemişti. Annesi babası fakir olsalar bile, hiç olmazsa kim oldukları biliniyordu. Fakat Noa, yine de çevredeki dükkânların çırakları tarafından

aşağılanmaya bir türlü alışamamıştı. Çocuk bugüne kadar her şeye katlanmıştı. Fakat şimdi kader onun önüne kendinden güçsüz, isimsiz bir öksüz çocuk çıkartmıştı. İntikamını Oliver'dan alabilirdi artık.

Oliver ölü kaldırıcısının evine geleli bir ay olmasına rağmen, epey şey öğrenmişti. Bay Soverberi ile iş yolculuklarına gitti, cenazelerde tabutlar mezara konurken ona yardım etti. Oliver o ay sonunda Bay Soverberi'nin çırağı olmuştu. O sırada büyük bir hastalık mevsimiydi. Yani tabutlar kapışılıyordu. Oliver, cenazelere gittikçe, bu işte epey tecrübe kazanmış oldu.

Oliver aylarca Noa Kleypol'ün kötü davranışlarına boyun eğdi. Fakat şu son günlerde Noa iyice çekilmez olmuştu. Noa, Oliver'a böyle davrandığı için Şarlot da ona kötü davranıyordu. Öte yandan Bay Soverberi ona iyi davranmaya çalıştığı için Bayan Soverberi de ona düşman olmuştu.

Bir gün Oliver'la Noa her zamanki gibi akşam saatinde mutfağa inmişlerdi. Noa ayaklarını masanın üstüne dayayarak, Oliver'ın saçını çekti, kulaklarını büktü, onun bir alçak olduğunu söyledi. Fakat bu kışkırtmalarla Oliver'ı ağlatamayınca, kişisel konulara girdi.

"Annen nasıl Güçsüzler Evi?"

"Annem öldü. Onun hakkında bir şeyler söyleyeyim deme sakın."

Oliver bunları söylerken kızarmış, hızlı hızlı soluyordu.

"Annen neden öldü, Güçsüzler Evi?"

"Hastabakıcının söylediğine göre, kalp durmasından-mış. Artık yaşamayı istemeyecek kadar mutsuzdu. Kalp kırıklığından ölmesinin ne demek olduğunu şimdi daha iyi anlıyorum."

Oliver'ın yanaklarından yaşlar süzüldüğünü gören Noa:

"Niçin ağlıyorsun?" diye sordu.

Oliver gözlerindeki yaşları silerken:

"Merak etme, senin yüzünden ağlamıyorum."

"Sahi mi?.. Demek benim yüzümden değil" diye sırıtmaya başladı Noa.

Oliver sert bir sesle:

"Duymadıysan bir daha söyleyeyim, sen değilsin. Yeter artık. Bana annemle ilgili bir söz daha söyleme, sonra karışmam."

Noa:

"Güçsüzler Evi, kendine gel, küstahlaşma. Sana hepimiz acıyoruz ama elimizden bir şey gelmez. Senin annen kötü bir kadınmış."

Oliver birden başını yerden kaldırarak:

"Ne dedin?" diye sordu.

Noa:

"Annen kötü bir kadınmış, Güçsüzler Evi" diye tekrarladı. "Zamanında ölmekle çok iyi etmiş, yoksa şimdi ya hapiste, ya da sürgünde olurdu..."

Oliver, yüzü kızarmış bir hâlde yerinden fırladı. Masayı, sandalyeyi devirerek Noa'nın boğazına sarıldı. Sonra bütün gücüyle, bir tek vuruşta onu yere yıktı.

Bir dakika önce, Oliver sakin, uysal, üzgün bir çocuktu. Şimdi ise kan beynine sıçramıştı. Ölen annesi için söylenen sözler onu kızdırmıştı. Oliver karşısındakine meydan okurken, sanki tüm kişiliği değişmiş gibiydi. Noa ağlayarak:

"İmdat! Beni öldürecek! Şarlot! Bayan Soverberi! Oliver çıldırmış!" diye bağırıyordu.

Bayan Soverberi, Şarlot'la beraber çığlık atarak mutfağa girdi. Şarlot bütün gücüyle Oliver'ıı tuttuğu gibi dövmeye başladı. Bir yandan döverken, bir yandan da:

"Rezil çocuk! Nankör!.. Katil seni!" diye bağırıyordu.

Bayan Soverberi arkasından eliyle çocuğu tuttu, öbür eliyle de yüzünü tırmaladı. Bu arada Noa boş durmuyor, zayıf sırtını yumrukluyordu. Yorgunluktan bitkin düşünceye kadar Oliver'ı dövdüler. Dövecek güçleri kalmayınca, Oliver'ı mahzene kapattılar.

Bu iş bitince Bayan Soverberi ağlamaya başladı. Bir yandan ağlarken, bir yandan da söyleniyordu:

"Ah Şarlot! Allah bize yardım etti. Yoksa hepimizi yataklarımızda öldürürdü."

Şarlot:

"Umarım bu Bay Soverberi'ye bir ders olur da, güçsüzler evinden bir daha çocuk almamayı öğrenir. Bunların hepsi adam öldürmek ve hırsızlık yapmak için dünyaya gelmişler. Zavallı Noa! Yetişmeseydik, az daha onu öldürecekti!" dedi.

Bayan Soverberi:

"Zavallı Noa!" dedi. "Şimdi ne yapacağız? Bay Soverberi burada yok. Evde hiç erkek yok."

"Polis mi çağırsak ne yapsak, bilmem ki!" diye söylendi.

Bayan Soverberi'nin aklına Bay Bambıl geldi. Noa'ya dönerek:

"Noa, çabuk Bay Bambıl'a git. Hemen buraya gelmesini söyle!" dedi.

Noa sokağa fırlayarak Bay Bambıl'ı güçsüzler evinde buldu. Adamı görür görmez, bir çığlık kopardı:

"Ah! Bay Bambıl, efendi, Oliver, efendim, Oliver."

Bay Bambıl'ın gözleri sevinçle parlayarak:

"Ne oldu? Kaçtı mı yoksa? Kaçmadı değil mi?"

"Hayır, kaçmadı; ama daha kötüsünü yaptı. Bana saldırdı, beni az daha öldürecekti. Sonra Şarlot'u ve Bayan

Soverberi'yi öldürmeye kalktı. Ah! Ne korkunç şey bu! Efendim, çok acı bir şey bu."

Noa, bunları söylerken, sanki Oliver'dan yediği dayaktan dolayı bütün vücudunu ağrılar kaplamış gibi iki büklüm kıvrılıyordu.

Bay Bambıl:

"Zavallı çocuğum. Hemen geliyorum."

Bay Bambıl bastonunu alarak Noa'yla birlikte Bay Soverberi'nin dükkânına doğru yola koyuldu. Orada karanlık odaya giderek, boğuk bir sesle:

"Oliver!" diye seslendi.

Oliver içeriden:

"Çıkarın beni buradan..." diye bağırdı!.

Bayan Soverberi:

"Tanrım!" diye bir çığlık kopardı. "Eliaçıklığın cezasını çekiyorum ben."

Bay Bambıl:

"En iyisi onu açlıktan bitkin düşünceye kadar mahzende bırakmak. Dışarı çıkardıktan sonra da lapadan başka bir şey vermeyin. Bu arada Bay Soverberi eve döndü. Hepsi bir ağızdan Oliver'ın suçunu teker teker anlattılar. Biraz da yalan katmayı unutmadılar. Bay Soverberi mahzen kapısını açıp çocuğu yakasından sürükleyerek dışarı çıkardı.

Bay Soverberi, çocuğun kafasına bir yumruk indirirken:

"Sen iyi bir çocuktun, ne oldu?" diye sordu.

"Noa, annem hakkında kötü sözler söyledi!" dedi Oliver.

"Söylediyse ne olmuş yani? Söylediklerinin hepsini annen hak etmiş olmalı. Hatta daha kötülerini bile..."

"Hayır, yalan bu."

"Yalan değil, doğru."

"Yalan, doğru olamaz."

Bayan Soverberi ağlamaya başladı. Oliver'a iyi davranmak isteyen Bay Soverberi'nin karısı ağlamaya başlayınca, onu dövmek zorunda kaldı. Adam çocuğu iyice dövüp tekrar mahzene kapatınca, Bayan Soverberi'nin gözyaşları diniverdi. Böylece, Bay Bambıl'ın bastonunun işe karışmasına gerek kalmadı.

Gece olunca, Oliver'a dükkânın üst katındaki yatağına gitmesi emredildi. Oliver yalnız başına kalınca, gözyaşlarını koyverdi. Yere, dizlerinin üstüne çöküp elleriyle yüzünü kapayarak ağladı, ağladı. Oliver uzun bir süre bu durumda kaldı. Ayağa kalktığında odada yanmakta olan mum bitmek üzereydi. Dikkatle etrafına bakındıktan sonra, yavaşça kapının sürgüsünü açıp dışarıya baktı. Soğuk ve karanlık bir geceydi. Kapıyı yavaşça kapattı. Sönmekte olan mumun son ışığı altında odadaki iki parça eşyasını bir mendille bağladıktan sonra, oturup sabah olmasını beklemeye

başladı. İçeri sızan günün ilk ışıklarını görünce, yerinden kalkıp yine kapının sürmesini çekti ve sokağa çıktı.

Nereye gideceğini bilemeyen Oliver, sağına soluna bakındı. Birden arabaların şehir dışına çıkmak için yokuş aşağı indiklerini hatırladı. O yönde ilerlemeye başladı. Yürüdüğü yol Bayan Man'ın evinin önünden geçiyordu. Bunu görünce, kalbi hızla çarpmaya başladı. Ama asla geri dönmeyi istemiyordu. Hem de sabahın çok erken saatinde görülmek korkusu pek yoktu.

Acı dolu çocukluk günlerini geçirmiş olduğu evin önüne geldi. Her taraf sessizdi. Oliver du- rup bahçeyi gözetledi. Bir çocuk bahçede çalışıyordu. Bu solgun yüzlü çocuk, Oliver'ın eski arkadaşlarından biriydi. Oliver gitmeden bu arkadaşını gördüğüne memnun olmuştu. Kaç kez birlikte dayak yemişler, birlikte açlık çekmişlerdi, birlikte hapsedilmişlerdi.

Çocuk, Oliver'ı görünce, bahçe kapısına doğru koştu. Oliver:

"Sessiz ol, Dik" dedi. "Kimse uyandı mı?"

Çocuk:

"Benden başka uyanan yok"diye cevap verdi.

"Beni gördüğünü kimseye söyleme, Dik. Beni devamlı dövüyorlar, bana kötü davranıyorlar, bu yüzden kaçıyorum. Uzak yerlere gidiyorum. Yüzün niçin bu kadar solgun, Dik?"

"Doktor onlara öleceğimi söylerken duydum. Seni ölmeden gördüğüme çok sevindim. Haydi, kaç buradan, durma!"

"Sana hoşça kal demek için durdum, Dik. Sen ölmeyeceksin, iyileşeceksin ve tekrar görüşeceğiz..."

"Umarım, öyle olur. Fakat öldükten sonra."

Çocuk alçak kapının üzerine tırmanıp küçük zayıf kollarını Oliver'ın boynuna doladı, "Öp beni" diye fısıldadı.

"Güle güle, Oliver. Tanrı yardımcın olsun!"

İlk kez birisi Oliver'a Tanrı'dan korunmasını diliyordu. Oliver bundan sonraki yaşamının acıları, kederleri ve çabaları arasında bile küçük arkadaşının bu duasını asla unutmadı.

Oliver, şehirden yedi-sekiz kilometre kadar uzaklaşmış olmasına rağmen, yakalanmaktan korkarak, dinlenmeden koştu. Sonunda bir taşın üzerine oturup nereye gideceğini düşünmeye başladı. Oturduğu taşın üzerinde, iri harflerle, Londra'ya tam yüz kilometre olduğu yazılıydı. Londra, kocaman bir şehirdi, orada kendisini Bay Bambıl bile bulamazdı. Orada, hayatı kazanmanın yollarının olduğunu ihtiyarlardan duymuştu. Oturduğu yerden hemen fırlayıp kalktı. Mendilinde birkaç kuruş vardı.

Ertesi sabah uyandığında, her tarafı soğuktan kaskatı kesilmişti. Öyle acıkmıştı ki, geçtiği ilk köyden cebindeki bir kuruşla küçük bir somun ekmek almak zorunda kaldı. O gün de yirmi kilometre yürüyebildi. O soğuk havada bir

gece daha geçirmek çocuğun durumunu berbat etmişti... Güçlükle yürüyebiliyordu.

Oliver gün geçtikçe daha da zayıflıyordu. Adamın biri ona bir öğünlük ekmek peynir, yaşlı bir hanımefendi de yiyecek bir şeyler vermiş ve tatlı sözler söylemişti. Bunlar olmasaydı, Oliver'ın sıkıntıları da annesininkiler gibi sona erecek, yavrucak yol üstüne düşüp ölecekti.

Oliver, yedinci günün sabahı binbir güçlükle yürüyerek, Londra'dan biraz uzaktaki Bernet kasabasına girdi. Sokaklar henüz bomboştu. Daha kimse kalkmamıştı. Oliver kanayan ayaklarını tozlu yolun üstünde sürterek, soğuk bir kapı eşiğine oturdu.

Az sonra sokaklardan insanlar gelip geçmeye başladı. Bazıları durup Oliver'a bakıyor ama hiçbiri onunla konuşmuyor, ona yardım etmiyordu. Bir ara Oliver'ın gözüne bir çocuk ilişti. Bu çocuk birkaç dakika önce önünden ona aldırış etmeden geçmiş, sonra dönüp kendisine ciddi ciddi bakmaya başlamıştı.

Çocuk Oliver'a yaklaştı:

"Merhaba! Ne yapıyorsun burada?" diye sordu.

Karşısındaki çocuk hemen hemen Oliver'la aynı yaştaydı. Oldukça pis bir görünüşü vardı. Topuklarına kadar inen bir palto giymişti.

Oliver, yaşlı gözlerle:

"Uzun bir yoldan geliyorum. Yedi gündür durmadan yürüyorum. Çok açım ve yorgunum" diye cevap verdi.

"Yedi gündür ha!.. Şimdi sana yiyecek bir şeyler bulmak gerek. Çok param yok ama sana yiyecek ısmarlayacağım. Haydi kalk, gidelim!"

Çocuk, Oliver'ın kalkmasına yardım etti. Onu bir hana getirerek, biraz et ve ekmek ısmarladı. Yanına da içecek bir şeyler getirtti. Oliver yeni arkadaşıyla güzelce karnını doyurmuştu.

Oliver'ın yiyeceğini bitirdiğini görünce, garip çocuk:

"Londra'ya mı gidiyorsun?" diye sordu.

"Evet."

"Yatacak yerin, paran var mı?"

"Yok. Sen Londra'da mı oturuyorsun?" diye sordu Oliver.

"Evet, evim Londra'da. Sanırım sana bu gece kalacak bir yer bulmak gerekiyor."

"Öyle gerçekten. Yola çıktığımdan beri üstü kapalı bir yerde yatmadım."

"Bunun için üzülme sen. Bu gece Londra'da olmam gerekiyor. Orada sana parasız yatacak yer verecek ihtiyar bir bey tanıyorum. O beni çok iyi tanır."

Bu, hiç beklenmedik bir anda karşısına çıkan barınak önerisi Oliver'ın geri çevirmeyeceği kadar çekiciydi. İki

çocuk kısa zamanda samimi oldular. Bu arada arkadaşının adının Jack Dovkinz olduğunu öğrendi. Sözünü etmiş olduğu yaşlı beyin de ona özel bir sevgi beslediğini, onu himayesine aldığını öğrendi.

Jack hızlı hızlı yürüyor, Oliver da onu takip ediyordu. Jack, karanlık basmadan Londra'ya girmek istememişti, onun için şehre vardıklarında, saat neredeyse on bir olmuştu. Oliver, Jack'in arkasından giderken, dar bir sokaktan, görüp göreceği en pis yerlerden birine girdi. Sokak kötü kokularla, sarhoş erkek ve kadınlarla doluydu.

Oliver tam o sırada kaçmayı düşünüyordu ki, Dovkinz onun kolunu yakaladı ve bir evin kapısını iterek açtı; ikisi birden içeri girdiler. İçerisi karanlıktı ama Oliver kırık merdivenlerin üstünden bakan bir adamın yüzünü seçebildi. Adam:

"Jack, iki kişisiniz. Yanındaki kim?"

"Yeni bir arkadaş. Fagin yukarıda mı?"

"Evet, yukarıda."

Jack, Oliver'ın elini tutarak karanlık ve kırık merdivenlerden yukarı çıkmasına yardım etti. Bir odanın kapısını hızla açarak girdi ve Oliver'ı arkasından içeri çekti.

Odanın içi pislik ve sefalet içindeydi. Ocağın önünde kocaman bir tahta masa duruyordu. Masanın çevresinde, hemen hemen Jack yaşlarında dört-beş erkek çocuk oturuyordu. Bunlar da orta yaşlı erkeklerin havasında uzun

pipolar ve içki içiyorlardı. Dovkinz yaşlı adamın kulağına bir şeyler fısıldarken, hepsi Oliver'ın başında toplandılar. Hepsi birden dönmüş, Oliver'a gülümsüyordu. Aynı şeyi yaşlı adam da yaptı. Jack Dovkinz:

"Fagin, işte sana Oliver Twist'i getirdim."

Yaşlı adam tekrar gülümseyerek, yerlere kadar eğildi. Sonra Oliver'ın elinden tutarak, arkadaşlarıyla, kendisine onur vereceğini umduğunu söyledi. Çocuklardan biri şapkasını alıp astı, bir başkası da Oliver'ı yatmadan önce ceplerini boşaltmak zahmetinden kurtarmak istiyormuş gibi, ellerini onun ceplerine daldırıverdi. Eğer Fagin kafalarına ve omuzlarına birer yumruk indirmeseydi, daha da ileri gidecekleri muhakkaktı. Fagin:

"Seni gördüğümüze çok sevindik, Oliver" dedi. "Sen hep şu mendillere bakıyorsun. Onların ne olduğunu çok mu merak ettin? Onları yıkamak için hazırladık. Hepsi o kadar, Oliver... Hah hah ha!"

Çocukların hepsi bu sözlere gülmeye başladılar. Az sonra hep birlikte yemeğe oturdular. Oliver da onlarla birlikte yemek yedi. Ona yer gösterdiler ve çocukcağız hemen derin bir uykuya daldı.

Oliver ertesi sabah uyandığında, vakit epey geç olmuştu. Odada kahvaltı hazırlayan Fagin'den başka kimsecikler yoktu. Kahve hazır olunca, adam dönüp Oliver'a

baktı ve ona adıyla seslendi. Oliver henüz yarı uyanıktı, karşılık vermedi.

Fagin, Oliver'ın hâlâ uyuduğunu sandı. Kapıyı kilitleyerek, yerdeki gizli bir delikten bir kutu çıkardı. Kutuyu dikkatle masanın üzerine koydu. Sonra oturup içindeki parıl parıl parlayan taşları, yüzükleri, broşları, bilezikleri, daha başka mücevherleri seyretti. Sonra çok güzel bir altın saat çıkardı. Hain bir gülüşle:

"İyi çocuklar! İyi çocuklar! Dürüst çocuklar! Fagin'le ilgili tek kötü söz söylemezler. Hem niçin söylesinler? Bu onları ne asılmaktan kurtarır, ne de asılmalarını geciktirir. Hayır, hayır! Onlar çok iyi insanlar."

Fagin bir süre daha böyle sözler mırıldanarak saati kutuya koydu. Kutuda öylesine güzel, öylesine göz kamaştırıcı değerli şeyler vardı ki, Oliver onların adlarını dahi bilmiyordu.

Fagin iskemlesine güzelce yerleşerek, yüksek sesle söylendi:

"İnsanları asmak, öldürmek çok güzel bir fikir! Çünkü ölüler hiç konuşamazlar. Bizim meslek için bu çok iyi bir şey. Beşi de arka arkaya asıldı. Arkadaş, mücevherlerin öyküsünü anlatacak hiç kimse kalmadı, hiç kimse."

Fagin bu sözleri söylerken, boş boş önüne bakmakta olan parlak siyah gözleri Oliver'ın yüzüne ilişti. Çocuğun gözleri, sessiz ve merakla adamın gözlerine saplanmıştı sanki.

Fagin bütün yaptıklarını Oliver'ın gördüğünü anladı. Hemen kutunun kapağını kapattı ve masanın üzerindeki ekmek bıçağını kaptı. Oliver'ın üzerine yürüdü.

"Söyle çocuk, ne gördün? Konuş! Yoksa seni şimdi öldürürüm."

Oliver çekinerek:

"Daha fazla uyuyamadım, efendim" diye cevap verdi." Sizi rahatsız ettiğime üzüldüm, efendim."

"O güzel şeylerden hiçbirini gördün mü?"

"Hayır, efendim, hiçbir şey görmedim."

Bıçağı yerine bırakan Fagin:

"Onlar benim, Oliver. Bu yaşlı hâlimde, yalnız onlarla yaşıyorum, beni anlıyor musun?"

Bu sırada Jack Dovkinz, Çarli Beyts denen çocukla birlikte içeri girdi.

"Oooo! Sevgili yavrularım, umarım işleriniz iyi gitmiştir" dedi.

Dovkinz:

"Bugün çok iyi iş yaptık."

"Aferin, aferin! Neler aldın bakalım?"

"İki cüzdan dolusu para ve birkaç tane mendil."

İyi iş doğrusu, çocuklar iyi çalışıyor, değil mi Oliver." Oliver:

"Çok iyi çalışıyorlar" deyince, çocuklar gülüşmeye başladılar. Oliver ise ortada gülünecek bir durumun olduğunu sanmıyordu.

Fagin, Çarli Beyts'e dönerek:

"Sen ne getirdin bakalım?"

Çarli Beyts cebinden mendiller çıkararak:

"Bir sürü mendil getirdim" dedi. "İyi, iyi yapmışsın; ama bunların markalarını fazla iyi işlememişsin, yavrum. En iyisi, markaları bir iğneyle dikkatlice sökmek. Bu işi Oliver'a öğreteceğiz. Ne dersin, Oliver, öğrenmek ister misin? Hah hah!"

"Bana da öğretirseniz, çok memnun olurum, efendim."

Çarli Beyts bu cevaba katıla katıla güldü. Kahvaltıdan sonra, yaşlı adamla iki çocuk Oliver'ın şimdiye kadar hiç görmediği bir oyun oynadılar. Yaşlı adam pantolonunun ceplerinden birine gümüş bir kutu, öbürüne dolu bir cüzdan, ceketinin cebine de bir kol saati ile bir mendil yerleştirdi. Sonra tıpkı sokakta yürüyen yaşlı beyefendiler gibi yürümeye başladı. Elinde bastonla odanın içinde dolaşıp duruyordu. Adam arkasına dönüp baktıkça, çocuklar gizleniyorlardı. Sonunda Dovkinz Fagin'in ayağına bastı, o sırada Çarli Beyts yüklenip onu arkasından itti. İşte bu sırada iki çocuk gümüş kutuyu, cüzdanı, saati ve mendili adamın ceplerinden çabucak almışlardı. Bu oyun oynanırken yaşlı adam ceplerinden birine bir elin girdiğini hissederse, avazı

çıktığı kadar bağırıyordu; o zaman oyuna en başından tekrar başlanıyordu.

Bu oyun oynanırken, genç bayları ziyarete iki genç bayan geldi. Birinin adı Bet, ötekininki de Nensi idi. Giysileri bakımsız, saçları dağınık, yüzleri boyalı fakat samimi görünüşlü kızlardı. Davranışları, serbest ve hoş olduğu için Oliver onları çok sevimli buldu. Az sonra kızlar Dovkinz ve Çarli Beyts'le birlikte çıkıp gittiler. Fagin, Oliver'a:

"İşte gittiler. Artık tüm gün gelmezler. Ne kadar rahat bir yaşantı, değil mi."

Oliver:

"Onlar şimdi işe mi gittiler, efendim?" diye sordu.

"Evet, sen de onları kendine örnek alsan iyi olur. Oliver, onlar bir gün mutlaka büyük adam olacaklar." Fagin birdenbire, "Bak bakalım, mendilim cebimden sarkıyor mu, yavrum?" diye sordu.

"Evet, efendim."

"Bakalım bana hissettirmeden onu alabilecek misin? Sabahleyin çocukların yaptıkları gibi... Haydi?"

Oliver, çocukların yaptıkları gibi, bir eliyle cebi dibinden yakalayıp öteki eliyle mendili hafifçe çekiverdi.

Fagin:

"Mendili aldın mı?" diye bağırdı. Oliver elindeki mendili göstererek:

"İşte mendil burada, efendim.." diye cevap verdi.

"Aferin, oğlum. Sen çok zeki bir çocuksun. Şimdi bir lirayı hak ettin doğrusu, al bakalım. Şimdi gel de sana mendil markalarının nasıl sökületeceğini göstereyim."

Oliver, günlerce Fagin'in odasında oturup mendillerin markasını sökmekle, bazen de iki çocukla Fagin'in her sabah oynadıkları oyuna katılmakla vakit geçirdi. Fakat Oliver sonunda temiz havayı özlemeye başladı. Ve Fagin'den izin kopartabildi, üç çocuk yola çıktılar. Çocuklar öylesine yavaştılar ki, Oliver arkadaşlarının işe gitmeyerek ihtiyar beyefendiyi hayal kırıklığına uğratacaklarını düşünmeye başladı.

Dovkinz birden durdu. Parmağını dudağına götürerek, arkadaşlarına geri gitmeleri için işaret etti. Oliver:

"Ne oldu, niye durduk?" diye sordu.

"Şşşşt! Sesini çıkarma!.. Kitapçının önündeki şu yaşlı adamı görüyor musun?"

"Şu karşıdaki beyi mi? Evet, görüyorum!"

"İşte o tam bize göre..." dedi.

Çarli Beyts de:

"Çok iyi" diyerek fikrini açıkladı.

Oliver şaşkınlıkla iki çocuğa baktı. Onun bir şey sormasına fırsat vermeden iki çocuk sessizce karşı kaldırıma geçtiler... Yaşlı adama doğru ilerlediler.

Yaşlı adam çok saygıdeğer birine benziyordu. Yeşil ceket giymişti ve elinde bir baston tutuyordu. Dükkânın önünde raftan bir kitap alıyor, büyük bir ilgiyle onu okuyordu. Dovkinz, Oliver'ı şaşkınlık ve korkuya düşüren bir davranışla elini adamın cebine sokup bir mendil çıkartarak Çarli Beyts'e verdi, sonra ikisi birden hızla köşeyi döndüler.

Oliver, Fagin'in oynadığı oyunların esrarını o anda anlamıştı. Bir an korku ve dehşet içinde olduğu yerde hareketsiz kaldı, sonra kaçmaya başladı.

Tam Oliver kaçmaya başladığı sırada, yaşlı adam da elini cebine sokmuş, mendilinin yerinde olmadığını fark etmişti. Birden arkasına döndü. Çocuğun hızla kaçtığını görünce, yankesiciyi o sandı. Bütün gücüyle bağırmaya başladı: "Dur, kaçma, hırsız! Hırsızı tutun!"

Adam elindeki kitabı bırakarak Oliver'ın peşinden koşmaya başladı. Caddeden geçenler de bu kovalamacaya katılmışlardı. Hepsi birden "Dur, hırsız!" diye bağırarak Oliver'ın peşinden koşuyorlardı.

Sonunda, kalabalıktan birisi onu itti. Yere düşen çocuk toz toprak içinde kalmıştı. Çevresine aniden bir kalabalık toplandı. Adamlardan biri yaşlı adama sordu:

"Hırsız çocuk bu muydu?"

"Korkarım bu çocuktu."

O sırada bir polis kalabalık arasından kendisine yol açarak Oliver'ı ensesinden yakaladı ve sert bir sesle: "Haydi kalk bakalım..." dedi.

"Hırsız ben değilim, efendim. Öteki iki çocuk çaldı." Oliver bunları söylerken, çevresindeki kalabalığa şaşkın şaşkın bakıyordu. "Buralarda bir yerde olacaklar." Polis:

"Hayır, burada senden başka kimse yok!" dedi. Bu doğruydu. Çünkü Dovkinz'le Çarli Beyts çoktan önlerine çıkan ilk sokağa saparak kaçmışlardı. Polis sert bir sesle:

"Onu bunu bırak da haydi çabuk ayağa kalk!" dedi. Yaşlı beyefendi ona acımıştı. Polis memuruna: "Sakın çocuğun canının yakmayın!" dedi. Polis, Oliver'ı ceketinden tuttuğu gibi caddede sürüklemeye başlamıştı. Birden eski siyah giysili bir adam onlara doğru yaklaştı.

"Durun, durun bir dakika, onu götürmeyin" diye bağırdı.

Polis:

"Siz kimsiniz..." dedi.

"Ben kitapçıyım... Biraz önce olup bitenleri kendi gözlerimle gördüm, üç erkek çocuktular, biri bu idi, iki tane daha vardı. Bay Branlo kitap okuyordu, başka biri onun mendilini cebinden aldı. Bu çocuk bir şey yapmadı. Orada durmuş diğer iki çocuğa bakıyordu."

Polis memuru:

"Bu çocuk suçsuz olduğuna göre, serbest bırakılmalı" diyerek Oliver'ı bıraktı. O anda bayılan çocuk, yere yığılıp kaldı. Yüzü ölü gibi bembeyaz olmuştu. Yaşlı beyefendi:

"Biriniz bir araba çağırın lütfen..." dedi.

Araba gelince, Bay Branlo, Oliver'ı kucağına alarak arabanın kanepelerinden birine yatırdı. Yaşlı adam da arabaya binerek onun yanına oturdu.

Araba sonunda Pentonville yakınlarında sakin, gölgeli bir sokakta temiz görünüşlü bir evin önünde durdu. Oliver kendisi için hazırlanan yatağa yatırıldı. Birkaç gün öylece, hareketsiz yattı. Ateşli ve halsiz geçen günlerden sonra, solgun bir durumda gözlerini açtı. Yatakta güçlükle doğrularak çevresine bakındı. Bayan Bedvin çocuğun saçlarını okşayarak:

"Sus, yavrum... Kendini yorma, sonra tekrar hastalanırsın!" dedi. Oliver halsiz düşerek tekrar uykuya daldı.

Oliver, Bay Branlo'nun evindeki iyi bakım sayesinde üç gün içinde kendine gelmişti. Artık arkasına yastık konması şartıyla koltuğa oturabiliyordu. Bay Branlo'nun işlerine bakan Bayan Bedvin'le konuşarak vaktini geçiriyordu. Yeni evde Oliver'a çok iyi davranıyorlardı. Bay Branlo ona yeni giysiler, ayakkabılar almıştı. Bayan Bedvin ise onu güzel yiyecekler ve çorbalarla besliyordu. Hem de çorba öylesine güzel olurdu ki, sulandırılırsa, güçsüzler evindeki üç yüz elli çocuğa dağıtılan öğünler sağlanabilirdi.

Oliver bir gün Bayan Bedvin'in odasında oturmuş akşam yemeğini yerken, duvardaki bir resim dikkatini çekti. Bu soylu bir hanımın resmiydi. Oliver sanki resmi tanıyormuş gibi uzun uzun baktı. Yaşlı kadın onun resme baktığını fark etmişti.

"Resimleri seviyor musun?" diye sordu.

Oliver:

"Bilmiyorum, şimdiye kadar öylesine az resim gördüm ki..." diye cevap verdi. "Şu resimdeki bayanın yüzü ne kadar güzel ve tatlı."

"Ressamlar bayanları her zaman olduklarından daha güzel yaparlar."

"Bayan Bedvin, resimdeki kadını tanıyor musun?"

"Bilmiyorum, yavrum. Fakat senin onu tanıdığını sanmıyorum. Çok mu ilgini çekti?"

"O kadar güzel ki!.."

Bayan Bedvin çocuğun resme bakarken yüzünü saran korku ifadesini fark edince şaşırdı.

"Resimden korkmadın ya?.." dedi.

"Hayır, korkmadım! Ama öyle mutsuz bir bakışı var ki, sanki o bakışlar benim üzerime dikilmiş gibi geliyor. Sanki benimle konuşmak istiyormuş gibi..."

Yaşlı kadın:

"Tanrım, sen bizi koru!" diye mırıldandı. "Böyle konuşma, yavrum. Hastalıktan zayıf düştün zaten. Dur, iskemleni öbür yana çevireyim de resmi görmeyesin..."

Oliver yemeğini henüz bitirmişti ki, kapı hafifçe çalındı. İçeri Bay Branlo girdi. Yaşlı adam Oliver'ı görmeye gelmişti. Çocukla konuşurken, adamın gözleri o resme ilişti. Birden şaşkınlıkla bağırdı:

"Bayan Bedvin! Şuraya bak! Tanrı aşkına, bu nasıl olur?"

Bay Branlo konuşurken bir Oliver'ın başının üstündeki resmi, sonra bir de çocuğun yüzünü gösteriyordu. Gözler, baş, ağız... tıpkı onun gibiydi. Sanki iki resim birbirinin kopyasıydı.

Oliver bu birden bağırışın nedenini öğrenemedi. Çünkü henüz heyecanlı olaylara dayanacak kadar güçlü olmadığından hemen bayılıverdi.

Diğer tarafta, kalabalığın arasından sıyrılıp kaçan çocuklar eve gelince Fagin'e ne diyeceklerini bilemiyorlardı. Geldiklerinde, Fagin'i kendilerini beklerken buldular.

Çocuklar, Fagin'den korkmuş gibi hiç karşılık vermediler.

Fagin, Dovkinz'in yakasına yapıştı:

"Çocuğa ne oldu? Söyle yoksa şimdi boğarım seni."

Dovkinz:

"Ne olacak?.. Polisin biri onu yakalayıp götürdü. Bırak beni artık..." dedi.

İçeri giren adam otuz beş yaşlarında, siyah kadife ceketli, pis gri pantolonlu, ayağında yarım çizmeler olan iri yapılı, kötü bakışlı öfkeli bir adamdı. Adı Bill Sayks'tı. Beyaz bir köpek de adamın peşinden odaya girdi.

Bill Sayks:

"Gene çocukları mı dövüyorsun, Fagin?" diye sordu. "Seni gebertmediklerine şaşıyorum."

"Sessiz olsan iyi olur, Bay Sayks. Bakıyorum bugün gene sinirlisin!" dedi.

"Anladığım kaldarıyla sen de öfkelesin! Yoksa etrafı birbirine katmazdın. Neyse, sen bana bir içki ver Fagin!"

Sayks içkisini içerken, Dovkinz onlara Oliver'ın başına gelenleri ve nasıl yakalandığını anlattı.

"Çocuğun polise bizlerden söz etmesinden çekiniyorum. Onu mutlaka bulmalıyız."

Hırsızlar oturup birlikte ne yapacaklarını düşünmeye başladılar. O sırada kapı açıldı ve Bet ile Nensi içeri girdiler. Fagin kafasında bir şimşek çakmış gibi:

"Nensi, şekerim! Bu işi ancak sen başarabilirsin..." dedi.

"Boşuna uğraşma, Fagin, gidemem..."

Bill Sayks:

"Sen merak etme Fagin, ben gider dedim mi, Nensi gider..." dedi.

"Hayır, gitmeyeceğim" diye Nensi'nin bağırmasına rağmen, sonunda tehdit ve rüşvet kuvvetiyle Oliver'ı aramaya razı oldu. Nensi üzerine temiz elbiseler giydi. Çok iyi ve tatlı bir görünüşü vardı.

Elinden geldiği kadar çabuk, karakola yollandı. İçeri girer girmez ağlıyormuş gibi yaparak:

"Ah! Sevgili, tatlı kardeşim Oliver! Benim zavallı kardeşim Oliver!" diye bağırıyordu. "Ne oldu ona! Ne yaptınız benim masum kardeşime? Ne olur acıyın ve söyleyin, ne yaptılar sevgili kardeşime?"

Karakoldakiler, ona olan biteni anlattılar. Nensi çok üzülmüş gibi yaparak eve döndü. Oliver'a ne olduğunu Fagin'e anlattı. Bill Sayks, Nensi'nin anlattıklarını dinler dinlemez, hemen beyaz köpeğini çağırdı, şapkasını giyerek aceleyle dışarı çıkıp gitti. Fagin çok heyecanlanmıştı:

"Oliver'ın nerede olduğunu mutlaka bulmalıyız" diye bağırıyordu. "Çarli bundan sonra sen her gün o kitapçı dükkânını gözetleyeceksin. Nensi, hayatım, Oliver'ı mutlaka bulmalıyız. Burayı kapatıyoruz. Beni ararsanız nerede bulacağınızı biliyorsunuz. Mutlaka Oliver'ı bulun. Onu bulamazsanız, ben size ne yapacağımı bilirim. Mutlaka bulun onu diyorum."

Bay Branlo'nun bağırması üzerine bayılmış olan Oliver çok geçmeden ayıldı. Ertesi gün Oliver kahvaltıya indiğinde, ilk işi o güzel bayanın yüzüne bir kez daha bakabilmek

umuduyla duvara göz atmak oldu. Fakat resim yerinde değildi. Oliver, Bayan Bedvin'e:

"Resmi niçin götürdüler?" diye sordu.

"Resim seni üzüyor gibiydi. Bay Branlo bunun çabuk iyileşmene engel olabileceğini düşündü, onun için resmi oradan kaldırdık."

"Ama o resim bana üzüntü vermiyordu ki! Aksine, o resme bakmak beni çok mutlu ediyordu. Çok sevmiştim o resimdeki kadını."

"Önce sen iyileş de, resim oraya asılır. Sana resmi tekrar asacağıma dair söz veriyorum. Tamam mı? Haydi gel şimdi başka şeylerden söz edelim."

Oliver kısa sürede iyileşti, güçlendi. Bay Branlo'nun evinde hayatında hiç olmadığı kadar mutluydu. Bir gün Bay Branlo ona gelecekte ne yapmak istediğini sordu. Oliver:

"Lütfen izin verir misiniz, yanınızda kalayım, efendim. Evinizde uşak olayım; yalnız beni geri göndermeyin. N'olur!.." dedi.

İhtiyar adam çocuğun yalvarmasından etkilenmişti:

"Yavrum, seni bırakacağımdan korkmana hiç gerek yok. Ama önce bana hayatını anlat, Oliver. Nereden geldiğini, sana kimin baktığını, çeteye nasıl katıldığını, bunların hepsini bilmek istiyorum. Bana gerçeği söylersen, yaşadığım sürece sana ben bakacağım" dedi.

Oliver ağlamaya başladı ve sonra Bay Branlo'ya Bay Bambıl ve güçsüzler evi ile ilgili her şeyi anlatmaya başladı. Tam o sırada kapının vurulduğu duyuldu. Kapıyı vuran, Bay Branlo'nun arkadaşı Bay Grimvig'di. Bay Branlo'ya çaya gelmişti. Bay Branlo arkadaşına Oliver'ı göstererek:

"Bu size anlattığım çocuk Oliver Twist, Bay Grimvig..." dedi. Oliver eğilerek adama selam verdi.

Bay Grimvig Oliver'a baktı. Arkadaşı Bay Branlo'nun çok iyi kalpli bir yaradılışı olduğunu ve sokakta bulunan herhangi bir çocuğun onu kolayca aldatabileceğini biliyordu.

Bay Branlo:

"Yarın sabah... Yarın saat onda buraya gelirsin, değil mi Oliver? O zaman her şeyi konuşuruz."

"Peki, efendim."

Bay Grimvig, Bay Branlo'ya fısıldar gibi:

"Bak dostum, sana ne söyleyeceğim... Bu çocuk yarın buraya gelmeyecek. Nedense insanlara çok kolay güveniyorsun. Bu çocuk seni açık açık aldatıyor."

Bay Branlo emin bir tavırla:

"Hayır, aldatmıyor..." dedi.

Bu sırada Bayan Bedvin elinde birkaç kitapla içeri girdi:

"Bu kitapların bu sabah kitapçıya geri götürülmesi gerekiyor, efendim. Onları götüreceğinizi söylemiştiniz."

Bay Grimvig alaylı bir gülümseyişle:

"Kitapları Oliver'la gönderebilirsin. Eminim kitapları yerine götürür..." dedi.

Oliver:

"Lütfen, efendim, izin verin ben götüreyim. Oraya kadar koşarak gider götürürüm..." dedi.

Bay Branlo, Bay Grimvig'e yanıldığını kanıtlamaya, Oliver'ın güvenilir bir çocuk olduğunu göstermeye karar verdi.

Bay Branlo, Oliver'a:

"Peki, yavrum. Kitapları kitapçıya geri ver, ayrıca kendisine borcum olan parayı da ödeyiver. Paranın üstünü de bana getir..." dedi.

Oliver sabırsızlıkla:

"Hemen dönerim, efendim..." dedi.

Parayı cebine yerleştirdikten sonra, kitapları da kolunun altına aldı. İki adama selam vererek odadan çıktı.

Bay Branlo:

"Eminim yirmi dakika sonra burada olacaktır" dedi.

"Gerçekten onun döneceğini zannediyor musun, dostum?" diye sordu.

"Ben eminim, sen geleceğini zannetmiyor musun yoksa?" dedi.

"Kesinlikle geri döneceğini zannetmiyorum" dedi. "Bu çocuğun üzerinde yeni giysiler, kolunun altında güzel kitaplar, cebinde de para varken, o çocuk bir daha eve dönmez.

Şimdi hırsız arkadaşlarıyla buluşacak ve sana gülecekler. Çocuk eve dönerse, ben ellerimi keserim."

Oliver kitapçıya kadar yürümüş, dükkâna iyice yaklaşmıştı. Birden genç bir kadının yüksek sesle bağırdığını duydu. Kadın:

"Benim canım kardeşim!.. Kardeşim benim!" diye bağırıyordu.

Ne olduğunu anlamak için geri döndüğünde, bir çift kolun boynuna dolandığını hissetti. Oliver kurtulmaya çabalayarak:

"Yapmayın! Bırakın beni!" diye bağırdı. "Kimsiniz siz?"

"Ah!.. Sonunda buldum seni! Ah Oliver! Seni yaramaz çocuk! Ama sonunda seni buldum!"

Kadın birbirini tutmayan haykırışlarla ağlamaya başladı. Çevrelerinde bir kalabalık toplanmaya başladı.

"Ah!.. Bu benim kardeşim. İki ay kadar önce evden kaçmıştı" dedi genç kadın. "Kardeşim evden kaçtı ve bir hırsız çetesine katıldı. Annesi neredeyse kahrından ölecekti."

Kadınlardan birisi:

"Şeytan çocuk..." dedi.

Bir başkası:

"Seni haydut seni!.."

Oliver çok korkmuştu:

"Hayır, hayır!" diye bağırdı. "Ben hırsız filan değilim. Bu kadını da tanımıyorum. Bu kızı da tanımıyorum. Benim ne kız kardeşim, ne annem, ne de babam var."

Genç kadın:

"Şuna bakın nasıl da yalan söylüyor!" dedi.

O zaman Oliver ilk kez kızın yüzünü görerek:

"Aa... Nensi bu!" diyerek şaşkınlıkla geri sıçradı.

"Gördünüz mü, beni tanıyor!" diye bağırdı. N'olur ona bir şey söyleyin de sevgili anne-babasının evine dönsün. Lütfen bana yardım edin, onu eve götüreyim."

Yanında beyaz köpeğiyle dükkândan çıkan Bill Sayks:

"Ne oluyor burada Oliver" diye sordu. "Seni yaramaz, haydi evine, zavallı annene dön. Çabuk evine dön."

"Ben bunların hiçbirini tanımıyorum!" diye bağırdı. "N'olur, kurtarın beni. İmdat! İmdat! Kurtarın beni!.."

Bill Sayks:

"Şimdi ben seni kurtaracağım!" dedi. "Seni küçük şeytan, nedir bu elindeki kitaplar? Çaldın gene değil mi? Ver onları bana!"

Sayks kitapları Oliver'ın elinden çekip aldı ve çocuğun kafasına vurdu.

Oliver kendisini karşı koyamayacak kadar güçsüz hissediyordu. Zavallı bir çocuk bu kadar insanla baş edemezdi. Karşı koymak yararsızdı. Oliver'ı dar sokaklar boyunca sürükleyerek götürdüler.

Gece olmuş, gaz lambaları yakılmıştı. Bayan Bedvin açık kapıda kuşkuyla Oliver'ın dönmesini bekliyordu. İki yaşlı beyefendi de hâlâ karanlık misafir odasında sabırla bekliyorlardı.

Sayks zili çaldı, kapı açıldı, üçü birden çabucak eve girdiler.

O anda içeriden bir kahkaha sesi yükseliverdi. Bu, Çarli Beyts'den başkası değildi. Çarli:

"İşte geldi!" diye bağırdı. "Of! Fagin şunun kıyafetine bak... Kitapları da var. Oliver tam bir beyefendi olmuş!.."

Fagin alaylı bir tavırla Oliver'ın önünde saygıyla eğildi.

"Seni gördüğüme çok sevindim, yavrum" dedi. "Bu bayramlıkları kirletmemen için, Çarli sana başka bir elbise verecek. Neden bir-iki satır yazıp geleceğini bildirmedin? Geleceğini bilseydik, sana sıcak bir şeyler hazırlardık.

Bu sözler üzerine hepsi birden gülmeye başladılar. Bu sırada Fagin, Oliver'ın cebindeki beş yüzlük banknotu

bulmuştu. Fagin parayı kapar kapmaz, Sayks öne doğru birkaç adım atarak:

"Ne o Fagin!.." dedi, "o para benim."

Fagin:

"Yanılıyorsun, Sayks'cığım, o para benim. Sen kitapları al."

"Eğer o para benim olmazsa, ben de çocuğu alıp getirdiğim gibi geri götürürüm" dedi.

"Haksızlık bu!" diye bağırdı Fagin.

"Orasına ben karışmam. Çocuğu Nensi'yle ben getirdim. O para da bize ait."

Sayks sözlerini bitirince, parayı Fagin'in parmakları arasından aldı ve mendilinin içine yerleştirdi. Çarli Beyts, Oliver'ın getirdiği kitaplara bakarak:

"Çok güzel kitaplar" dedi. "Sence de öyle değil mi, Oliver?" Fagin'in ayaklarının dibinde dizlerinin üstüne çöken Oliver:

"Kitaplar yaşlı beyefendinin..." dedi. "Ben hastayken, evine götürüp bakan çok iyi kalpli yaşlı adamın kitapları onlar. Size yalvarıyorum, ne olursunuz onları geri gönderin. O yaşlı beyle yaşlı hanım, benim kitapları çaldığımı sanacaklar. Onlar bana çok iyi davrandılar. Ne olur, onları geri gönderin. Acıyın bana!"

Fagin alaylı alaylı bakarak:

"Oliver'ın hakkı var. Onları çaldığını sanacaklar sonra... Hah hah ha!"

Fagin kahkahalarla gülüyordu.

"Önceden planlasaydık bile bu kadar iyi olamazdı!.." dedi.

Oliver başına gelenleri şimdi anlıyordu. Birden ayağa fırladı ve çığlık atarak odadan dışarı fırladı.

Oradakiler, Oliver'ın peşinden koşarken, Nensi odanın kapısını kapatarak:

"Bill, köpeği tut, yoksa çocuğu parçalayacak!" diye bağırdı.

Sayks:

"Çocuk çoktan bunu haketti" diye bağırdı. "Nensi, bırak beni de onu yakalayayım. Çekil kapıdan, yoksa kafanı kırarım ha!"

Nensi adamın kolunu tutarak haykırdı:

"Hayır, Bill! Önce beni öldür; ama şu köpeğin çocuğa dokunmasına izin verme, n'olur!.."

Bill Sayks, Nensi'yi tuttuğu gibi yere fırlattı. Tam o sırada Fagin ve diğer çocuklar Oliver'ı çekip sürükleyerek geri getirdiler.

Fagin çevresine bakınarak:

"Ne oluyor burada?" diye sordu.

Sayks:

"Bu kız aklını oynattı galiba!" dedi.

Nensi, yüksek sesle:

"Hayır, ben aklımı filan oynatmadım!" dedi.

Fagin:

"Öyleyse kes sesini, tamam mı?" dedi. Sonra kavgacıların dikkatini başka yere çekmek için Oliver'a döndü:

Fagin sopayı bütün gücüyle Oliver'ın omuzuna indirdi. İkinci kez vurmak için sopayı kaldırırken, Nensi atılıp Fagin'in elinden sopayı kaparak ateşe attı.

"Artık yaptıklarını seyretmeye dayanamıyorum, Fagin!.." diye bağırdı. "Çocuğu bulup getirdik, daha ne istiyorsun. Rahat bırak onu."

Bill Sayks:

"Nensi, sesini kesmezsen ben kesmesini bilirim!" diye bağırdı.

Fagin sakinleştirici bir tavırla:

"Nensi, sen akıllı bir kadınsın, yalnız bu gece her zamankinden daha akıllısın gibime geliyor" dedi.

Nensi öfkeyle Fagin'in üzerine atılırken, Bill Sayks ona engel oldu.

Fagin:

"Şu kadınlar da başbelası oluyor. Ne var ki, bu işin yürümesi için onlara ihtiyacımız var. Çarli, Oliver'ı yatağına götür" dedi.

Bay Bambıl şöminenin önünde oturmuş, günlük gazetesini okurken, birden şaşkınlıkla irkildi. Oliver Twist'in evinden kaybolduğunu bildiren bir ilan görmüştü gazetede. İlanda Oliver'ın bulunmasına yardım edene beş yüz lira verileceği de bildiriliyordu. İlanda Oliver'ın bütün özellikleri anlatılmış, sonunda da Bay Branlo'nun ismi ve adresi verilmişti.

Bay Bambıl ilanı okuduktan sonra hemen Bay Branlo'yu görmeye gitti.

Bay Branlo onu:

"Buyrun, buyrun!" diyerek karşıladı.

Bayan Bedvin sevinçle:

"Oliver'dan nasılsa bir haber alacağımızı biliyorum. Tanrı zavallıcığı korusun."

Bay Branlo heyecanlı bir sesle:

"Oliver'ın nerede olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu. "Onun hakkında neler biliyorsunuz, hepsini anlatın. Söyleyecek bir şeyiniz varsa hemen söyleyin."

Bay Bambıl şapkasını masanın üzerine bıraktı ve konuşmaya başladı. Yirmi dakika kadar konuştu. Bay Bambıl, Oliver'ın kötü bir anne babadan dünyaya geldiğini ve

doğduğu günden beri kötü ve terbiyesiz bir çocuk olduğunu söyledi. Hatta onun Noa'ya nasıl saldırdığını bile anlattı. Bayan Soverberi'nin evinden nasıl kaçtığını da ekledi. Bay Bambıl, söylediklerini kanıtlamak istermiş gibi, yanında getirmiş olduğu birkaç belgeyi de masanın üzerine yaydı. Sonra kollarını kavuşturarak Bay Branlo'nun konuşmasını bekledi.

Bay Branlo kâğıtları inceledikten sonra, üzgün bir tavırla:

"Demek Oliver baştan ayağa kötü bir çocukmuş..." dedi. "Verdiğiniz bilgi için ödülü hak ettiniz."

Bay Branlo, Bay Bambıl'ın söylediklerine inanmıştı; ama yüreği üzüntüyle dolmuştu. Bay Bambıl cebine beş yüz lirayı indirdikten sonra çekip gitti. Bay Bambıl gittikten sonra, Bay Branlo kâhya kadını çağırmak üzere çıngırağı çaldı. Bayan Bedvin gelince:

"Bayan Bedvin, korkarım ki Oliver kötü bir çocukmuş" diyerek söze başladı.

Yaşlı kadın kesin bir tavırla:

"Olamaz, efendim! Buna hiçbir zaman inanmam. Ben çocukları çok iyi tanırım. Oliver'ın iyi, kibar bir çocuk olduğuna eminim!.." dedi.

Bay Branlo, Bayan Bedvin'i susturarak:

"Yeter! Artık o çocuğun adını duymak istemiyorum. Çıkabilirsiniz, Bayan Bedvin; unutmayın, bundan sonra çocuk hakkında bir şey duymak istemiyorum!" dedi.

Bay Branlo'nun evinde o gece herkes üzgündü. Oliver o iyi dostları aklına geldikçe, kalbinin kırıldığını hissediyordu. Bay Bambıl'ın kendisi için söylediklerini duysaydı, herhâlde perişan olurdu.

Oliver, Fagin'in evinde bir hafta süreyle hapis yattı. Her gün Fagin'le çocukların oyunlarını seyrediyor, Fagin'in anlattığı hikâyeleri dinliyordu. Fagin kendisinden kaçan çocuklarla ilgili korkunç hikâyeleri ve onları nasıl astırdığını anlattı. Onları nasıl öldürdüğünü en ince ayrıntılarıyla belirtti. Oliver'ın böyle bir ölümün acılarını çekmek zorunda kalmamasını diledi.

Fagin'in anlattıklarını dinlerken, Oliver'in kanı donuyordu sanki. Fagin sonra çıkıp gidiyor, onu bütün gün evde yalnız bırakıyordu.

Zavallı Oliver!.. Kaçmıyorsa da, geç saatlere kadar iyi kalpli dostlarını ve onların ne yaptıklarını, kendisini ne kadar kötü bildiklerini düşünüyordu. Çocuk gerçekten çok üzgündü.

Soğuk bir kış gecesi, Fagin sırtına paltosunu geçirerek dışarı çıktı. Karanlık ve pis sokaklardan hızla yürüyerek, kendi evi kadar pis bir evin kapısını çaldı. Fagin içeri girince, Sayks:

"O... Hoş geldin! Ne var ne yok?" dedi.

"Hoş bulduk. Oooo! Nensi de buradaymış."

Nensi, Fagin'e bir iskemle vererek:

"Gel, ateşin başına otur!" dedi.

Bir süre üçü birlikte içkilerini yudumladılar. Sayks üçüncü bardağı yuvarladıktan sonra:

"Şimdi hazırım. Söyle bakalım, Fagin, derdin nedir?" diye sordu.

Fagin, iskemlesini yanaştırdı. Ellerini ovuşturduktan sonra söze başladı:

"Sizlere Çörtsi'deki evden söz edeceğim..." dedi. "O evdeki gümüşleri başka hiçbir yerde bulamayız. Onları ne zaman çalacağız? Bu işi tamamlamamız gerekiyor, değil mi Bill?"

Sayks soğuk bir sesle:

"Bu işi hiçbir zaman yapmayacağız, Fagin!" diye bağırdı.

"Ne demek oluyor bu?" diye bağırdı Fagin.

"Bu işi planladığımız gibi yapmamıza olanak yok!" dedi Sayks. "Tobi Krekit iki haftadan beri oralarda dolaşıyor. Ama uşaklardan hiçbirini ikna edemedi."

"Yani evdeki iki uşağın bize yararlı olmayacaklarını mı söylemek istiyorsun, Bill?"

"Evet, Fagin!.. O iki uşak yirmi yıldan fazla bir süredir evin sahibi olan yaşlı kadının yanında çalışıyorlar. Elden bin lira bile versen, gene de yardım etmezler."

"Peki kadın hizmetçileri ikna etmenin yolunu denediniz mi?" diye sordu Fagin.

"Onu da denedik, Fagin; ama yararı olmadı. Tobi Krekit her zaman en iyi giysilerini giymesine rağmen, hiçbirisinin ilgisini çekmedi..." dedi Bill.

Sayks birden odanın içindeki sessizliği bozdu:

"Fagin, hizmetçileri elde edmediğimize göre, bu işi dışarıdan yaptırabiliriz. Eğer bu işi yaparsam bana fazladan beş bin lira verir misin?"

Fagin birden canlanır gibi oldu, gözleri parlamaya başladı.

"Veririm, Bill..." dedi.

"Öyleyse sen bu işi oldu bil! Önceki gece Tobi'yle ben tırmanıp bahçeye girdik. Ev geceleri sıkıca kapanıyor. Ama açabileceğimiz küçük bir pencere var ve buradan ancak bir çocuk geçebilir."

"Oliver bu iş için biçilmiş kaftan" dedi Fagin. "Zaten ekmeğini kazanmasının vakti geldi de geçiyor bile. Fakat her dediğini yapması için onu korkutmalısın."

Sayks:

"Korkutmak mı? Ondan kolay ne var? Yalnız işe başladıktan sonra en ufak bir şeyden kuşkulanırsam, onu bir

daha göremezsin, Fagin. Onu bana göndermeden iyice düşün!..” dedi.

“Ben her şeyi düşündüm. Oliver bizden biri olduğunu hissetmeli. Artık kendisinin bir hırsız olduğunu kafasına yerleştirmeliyiz!..”

“Oliver için neden bu kadar sıkıntıya katlanıyorsun?..” diye sordu Sayks. “Her gece sokaklarda, parklarda uyuyan bir sürü kimsesiz çocuk var. Onlardan istediğini seçebilirsin.”

“Hayır, hayır, Bill. Onların hiçbirinin yararı olmaz” diye karşılık verdi Fagin. “Hırsız oldukları suratlarından okunuyor. Ama bu çocuğun yüzü öyle değil. Hem yanımızdan kaçacak olursa, bizi ele verebilir. Ama yanımızda kalırsa, bizimle beraber çalışacak olursa, nasıl olsa onun için kurtuluş yok demektir.”

“Ne zaman olacak bu iş?” diye sordu Nensi.

Bill Sayks sert bir sesle:

“Yarından sonraki gece. Tobi’yle öyle karar vermiştik.”

“İyi. O gece ay olmayacak.”

Anlaşmaya varıldıktan sonra birer içki içildi. Sonra Fagin iyi geceler dileyerek oradan ayrıldı.

Oliver sabah uyandığında yatağının yanında bir çift ayakkabı görünce çok şaşırdı. Bunun, yakında serbest bırakılacağına bir işaret olduğunu düşündü.

Oliver heyecanlı bir sesle:

"Hep orada mı kalacağım, efendim?" diye sordu.

"Hayır, canım! Korkma Oliver, hem biz de seni kaybetmek istemeyiz. Tekrar buraya döneceksin."

"Bill'in yanına niçin gideceğini merak ediyorsun, değil mi Oliver?" diye sordu.

"Evet..." dedi Oliver.

"Bunu sana anlatmayacağım. Bill oraya gittiğinde sana her şeyi anlatır."

Karanlık basıncaya kadar bu konu hakkında hiç konuşulmadı. Fagin gün boyunca düşünceli bir tavırla odanın içinde bir aşağı bir yukarı gezindi durdu. Fagin sözlerini bitirdikten sonra, sırıtarak dışarı çıktı.

Oliver birkaç dakika ümitsizce düşüncelere daldı, sonra derin derin iç çekerek Fagin'in bıraktığı kitabı okumaya başladı. Dizlerinin üstüne çökerek kendisini koruması için Tanrı'ya yalvardı.

Oliver'ın dua ettiğini gören Nensi bembeyaz olmuştu. Kızcağız ellerini yüzüne kapattı. Oliver:

"Nensi!.. Ne oldu?" diye bağırdı.

"Bir şey yok, Oliver. Hazır mısın? Seninle Bill'in yanına gideceğiz. İyi ve sessiz olmalısın. Eğer öyle yapmazsan hem kendine, hem de bana zarar vermiş olursun. Acele etmeliyiz, haydi!.."

Nensi çocuğu elinden tutarak içeri soktu. Bill Sayks merdivenin başında, elinde mumla göründü.

"Tam zamanında geldin, Nensi!" dedi. Sonra Oliver'a dönüp masanın üstünde duran bir tabancayı alarak büyük bir dikkatle tabancayı doldurdu. İşini bitirince: "Şimdi bu tabanca doldu..." dedi, "benimle dışarı çıktığında, ben sormadan ağzından bir tek kelime çıkacak olursa, bunu beynine yersin, anlaşıldı mı? Şimdi gelin bakalım, işe başlamadan önce akşam yemeğini yiyelim."

Şiddetli bir rüzgâr esiyor ve sağanak bir yağmur yağıyordu. Gece yağan yağmur yollarda su birikintileri oluşturmuştu. Geçtikleri sokaklar sessiz ve bomboştu.

Sayks'la Oliver aceleyle şehrin içinden geçtiler. Köy yollarına vardıklarında, gün henüz ağarıyordu. Yakında bir kasabanın ışıklarını görünceye kadar durmaksızın yürüdüler. Az sonra ıssız bir evin önünde durdular. Ev yıkık dökük, perişan bir hâldeydi. İçeriden hiçbir ışık görünmüyordu. Sayks, hızla kapının mandalını kaldırdı ve içeri girdiler. İçeri girer girmez, kısık bir ses:

"Merhaba!" diye bağırdı.

Sayks kapıyı kapatırken:

"Bu kadar gürültü yapma, Tobi. Haydi bize ışık tut."

"Barney, ışık tut!" diye bağırdı aynı ses. "Duyuyor musun, Bill Sayks koridorda ve kendisine yol gösteren yok. Sen ise hâlâ uyuyorsun."

İçeride Tobi Krekit bir divana uzanmış uzun bir çubuk tüttürüyordu.

Tobi Krekit:

"Seni gördüğüme sevindim, Bill. Bahsettiğim çocuk bu mu?"

"Evet..." diye cevap verdi Sayks, "Fagin'in oğullarından biri."

Yemek işi bittikten sonra, iki adam iskemlelerinde uyuklamaya başladılar. Kısa bir süre sonra Oliver da ocağın başındaki iskemlesinde derin bir uykuya daldı. Rüyasında, kendisini karanlık sokaklarda yolunu kaybetmiş, tarlalarda geçirdiği günleri görmüştü. O sahneleri yeniden yaşıyormuş gibi oldu... Birden yerinden sıçradı. Tobi Krekit saatin bir buçuk olduğunu haber veriyordu.

"Tabancalar!.. Ya anahtarlar! Hepsi burada mı? Bir şey unutmadık değil mi?" diye sordu.

Bill Sayks:

"Her şey tamam, Tobi! Şimdi doğruca kasabanın içinden gideceğiz. Sen de Oliver'ın diğer elini tut, Tobi."

İki haydut Oliver'ı aralarına alarak yola çıktılar. Dışarısı karanlık ve soğuktu. Köprüyü geçerek daha önce gördükleri ışıklara doğru yürüdüler. Çok geçmeden Cortsi'ye vardılar.

Çeyrek mil kadar küçük şehrin ıssız caddelerinden telaşla geçtiler. Bir süre yürüdükten sonra çepeçevre duvarla çevrili bir evin önünde durdular.

Tobi Krekit aceleyle duvarın tepesine tırmandı. "Benim arkamdan çocuk tırmanacak. Sen onu kaldır, ben tutarım..." dedi.

Oliver şimdi ilk kez üzüntüden, korkudan şaşkına dönmüş bir durumda, bu yolculuğun hedefinin cinayet değilse de, evi soymak olduğunu anlamıştı. Ellerini kavuşturdu, korkudan kısık bir çığlık attı. Hiçbir şey görmüyor, soğuk terler döküyordu. Bacakları çözüldü ve dizlerinin üzerine yığılıverdi.

Sayks öfkeyle tabancasını çıkardı: "Kalk ayağa!" diye bağırdı. "Kalkmayacak olursan, kafana kurşunu yersin."

Oliver yalvarmaya başladı:

"N'olur bırakın gideyim! Beni bırakın, kaçayım ve tarlalarda öleyim. Bir daha asla Londra'ya dönmem. N'olur acıyın bana! Yalvarırım hırsızlık yaptırmayın!"

Sayks tabancayı Oliver'ın başına dayadı. Ama Tobi tabancayı ondan aldı ve eliyle çocuğun ağzını kapadı. Fısıldayarak:

"Sus!.. Burada ateş etme. Ama oğlan tek söz daha söyleyecek olursa, kafasını yarıp işini bitiririm. Haydi Bill, şu kepengi aç. Sen merak etme, ben çocuğu içeri sokarım."

Tobi ve Sayks, Oliver'ı evin arkasına götürdüler. Orada Sayks'ın açabildiği küçük bir pencere vardı. Pencere çok küçüktü ama Oliver kadar bir çocuğun geçmesine elverişliydi. Sayks parmağıyla kapı yönünü gösterdi:

"Eğer kapıyı açmazsan seni hemen vururum!.." dedi, "haydi git şimdi."

Oliver öne doğru bir adım atmıştı ki, Sayks yüksek sesle bağırdı:

"Oliver!.. Çabuk geri dön!"

Bu haykırıştan korkan Oliver, elindeki feneri düşürdü.

Oliver merdivenin başında iki adam gördü. Birden yanıp sönen bir ışık belirdi, ardından dumanlar çıktı; Oliver sırt üstü yere düştü. Çocuk vurulmuştu.

Sayks ve Tobi hemen Oliver'ı sarıp sarmaladılar. Hızla yerde sürükleyerek kaçmaya başladılar. O sırada kuvvetli bir zil sesi duyuldu.

Adamlar bahçe kapısını açıp tarlaya atlıyorlardı. Yanlarında köpekleri de vardı.

"Peşimizdeler!.. At o çocuğu da kaç!" diye avaz avaz bağırıyordu Tobi.

Tobi çabucak gözden kayboldu. Sayks da Oliver'ın üstüne bir ceket atarak tarlanın öbür ucuna doğru kaçıp ortadan kaybolmuştu.

Büyük evin uşakları onları tarlaya kadar kovalamışlar fakat yakalayamamışlardı. Az sonra iki uşak eve döndüler.

Gün ağarırken hava da soğumuştu. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Oliver hâlâ kıpırdamadan o soğuk ve ıslak yerde yatıyordu.

Oliver sonunda acıyla inleyerek kendine geldi. Kan içinde kalan sol kolu yana sarkmıştı, kaldıramıyordu. O kadar hâlsizdi ki, binbir güçlükle doğrulup oturabildi. Acıyla inledi. Soğuktan, bitkinlikten bütün vücudu titrerken ayağa kalkmaya çalıştı; fakat tekrar yuvarlandı.

Oliver orada kalsa, öleceğini biliyordu. Bu korkuyla ayağa kalkıp yürümeye çalıştı. Oldukça yakında bir ev çarptı gözüne. Hâline acır, belki de ona yardım ederlerdi. Eve yaklaşırken, orayı daha önce de görmüş olduğunu hatırladı. Nerede gördüğünü hatırlamaya çalıştı. Dün gece içerideki çimenlerin üstüne diz çöküp iki hırsızın kendisine acımaları için dua etmişti. Bu ev Sayks'la Tobi Krakit'in girmeyi planladıkları evdi.

Oliver evi tanıyınca, acılarını unutarak kaçmayı düşündü. Fakat ayakta bile duramıyordu. Eve gitmekten başka çaresi yoktu. Bahçe kapısını itti, eve giden yolda ilerledi; basamakları çıktı ve hafifçe kapıyı vurdu. Artık gücü kalmamıştı, kapının önüne yığılıp kaldı.

O sırada hizmetçiler, o geceki yorgunluklarını gidermek için mutfakta bir şeyler içiyorlardı. Hizmetçi kız da bir çığlık attı. Uşaklardan biri:

"Kapı vuruluyor!.." dedi, "biriniz gidip açın."

Kimse yerinden kıpırdamadı.

"Sabahın bu saatinde kapının vurulması oldukça garip. Haydi kapıyı aç, Britilz. Hepimiz yanında olacağız."

Hep beraber kapıya yürüdüler. Britilz kapıyı açtı. Gördükleri şey, merdivenlerin üstüne serilip kalmış olan zavallı küçük Oliver Twist'ten başkası değildi:

"Bir çocuk!" diye bağırdı. Sonra Oliver'ı bir kolundan ve bir bacağından tutup salona çekti. Sonra "İşte, hırsız burada!" diye yukarı kata seslendi.

Az sonra merdivenlerin başın3de!.." dedi.

Roz:

"Biz iyiyiz, Dr. Lozbern; ama yukarıda zavallı bir adam var. Halam ona bakmanızı istiyor..." diye karşılık verdi.

"Bana yolu gösterir misiniz?" dedi. "Nerede şimdi o? Aşağı inince size gene uğrarım, Bayan Meyli" diyen doktor, Bay Gilz'in peşinden üst kata çıktı ve uzun bir süre yukarda kaldı. Yatak odasının zili durmadan çalıyor, uşaklar bir aşağı bir yukarı koşuşup duruyorlardı.

Sonunda doktor iki hanımın yanına geldi ve:

"Hırsızın durumu pek tehlikeli sayılmaz..." dedi. "Yalnız çok tuhaf bir şey oldu. Siz bu hırsızı daha önce hiç gördünüz mü?"

"Hayır, görmedim" dedi Bayan Meyli. "Roz adamı görmek istedi ama ben izin vermedim."

Doktor:

"Korkacak bir şey yok! Şimdi sakin ve rahat uyuyor. Ben buradayken ikiniz de gelip onu görmek istemez misiniz?" dedi.

Bayanlar ve doktor çocuğu bir süre seyrettiler. Genç kız yavaşça yatağın baş ucuna gelerek Oliver'ın saçlarını yüzünden kaldırdı. Üzerine doğru eğilince, kızın gözyaşları çocuğun yüzüne düştü. Oliver kıpırdadı ve uykusunda gülümsedi. Roz:

"Bu çocuk bu yaşta hırsız olamaz?" diye bağırdı. "Belki de hiç anne sevgisini ve rahat bir yuvanın mutluluğunu tatmamıştır. Ah!.. Halacığım, ona acıyın! Bu hasta çocuğu hapse götürmelerine izin vermeyin!"

Yaşlı kadın ağlamakta olan kızını bağrına basarak:

"Sen hiç merak etme, sevgili kızım! Onun saçının bir teline zarar vereceğimi düşünebilir misin?.. Ömrümün sonuna yaklaşıyorum. Benim başkalarına acıdığım kadar, Tanrı da bana acısın."

Aradan saatler geçti. Fakat Oliver hâlâ derin bir uykudaydı. Ona yardım edecek iyilik dolu eller ve sevgi dolu gülüşler vardı. Oliver huzur ve mutluluk duydu, tam bir huzur içinde ölebilirdi.

Oliver kısa bir süre sonra iyileşti. Gösterdikleri sevgi ve iyilik için hanımlara teşekkür edecek gücü kazandı. Bir gün Roz'a:

"Ah, sevgili hanımefendi" dedi. "Sizin için çalışabilecek durumda olsaydım, sizi mutlu etmek için bütün gün hiç durmadan çalışırdım."

Roz:

"Oliver, yakında yazlığa gidiyoruz. Halam senin de bizimle gelmeni istiyor. Bahçede bize yardım edebilirsin."

Yazlıkta birlikte çok mutlu günler geçirdiler. Bu, Oliver için yepyeni bir hayattı. Bayan Meyli ve Roz'la birlikte yürüyüşlere çıkıyordu. Kitaplardan bahsederken onları cankulağı ile dinliyordu. Akşamları Roz piyano çalarken ve tatlı sesiyle şarkı söylerken onu dinlemeyi de seviyordu. Mutlulukla dolu üç ay geçti. Oliver gerçekten mutluydu. Kendisine bakan hanımlar çok iyi yürekliydi ve Oliver onları çok seviyordu. İlkbahar çabucak geçmiş, yaz gelmişti. Hâlâ yazlıkta kalıyorlardı. Bir gece Oliver'la iki hanım uzun bir yürüyüşe çıkmışlardı. Hava ılıktı ve parlak bir ay ışığı vardı. Eve döndüklerinde Roz piyanoya oturdu. Fakat az sonra elleri titremeye başladı. Bayan Meyli:

"Roz, neyin var yavrum?!.." diye bağırdı.

"Bir şeyim yok, halacığım; yalnız biraz yorgunum. Şimdi yatarsam yarına bir şeyim kalmaz."

Sabahleyin Roz daha da kötüleşmişti. Bayan Meyli dayanılmaz bir üzüntü içindeydi. Oliver'a bakarak:

"Oliver, hemen Dr. Lozbern'i çağırmalıyız. Ona bir mektup yazdım. Mektubun, tarlalardan gidilirse, dört mil uzaktaki en yakın kasabada bulunan hana götürülmesi gerekiyor. Oradan birisi hemen bir ata atlayıp mektubu Çörtsi'ye götürür. Bu mektubu hana kadar götürür müsün?"

"Tabi ki!.." deyip hemen fırladı.

Oliver handan çıkıyordu ki, siyah ceketli uzun boylu bir adama çarptı. Adam gözlerini Oliver'a dikerek birden geri çekildi:

"A!.." diye bağırdı. "Vay canına! Bu ne demek oluyor?"

"Özür dilerim, efendim, sizi görmedim."

Adam kocaman kara gözleriyle Oliver'a bakarak:

"Allah kahretsin!.." diye bağırdı, "kim derdi ki, tabutundan kalkıp benim yolumu kesecek?"

Oliver adamın bakışlarından korkmuştu:

"Afedersiniz, efendim, umarım bir yerinizi acıtmamışımdır..." dedi.

"Lanet olsun!" dedi adam. "Kara ölüm canını alsın! Sen ne arıyorsun burada?"

Oliver bir an adamı deli sandı. Ona baktı ve yardım istemek için hana koştu. O sırada Oliver arada geçen süreyi kapatmak için gücünün yettiğince hızla koşmaya başladı.

Oliver eve geldiğinde olayı unutmuştu. Çünkü Roz Meyli'nin durumu çok kötüydü.

"Söylemesi zor ama çok az umut var!.." dedi doktor.

Birbiri ardına günler geçti. Bir gün Oliver, Roz'un derin bir uykuya daldığını ve uykudan ya uyanıp iyileşeceğini, ya da uyanamayıp öleceğini öğrendi. Bayan Meyli ile Oliver, konuşmaktan korkarak saatlerce orada oturdular. Sonunda Dr. Lozbern içeri girdi. Yaşlı kadın bağırarak:

"Roz'un durumu nasıl doktor? N'olur söyleyin, dayanamıyorum. Yoksa benim sevgili kızım öldü mü?.."

"Hayır!.. Ölmedi, hanımefendi. Daha uzun yıllar hepimizi mutlu edecek, yaşayacak!" dedi doktor.

Roz her gün biraz daha iyileşiyordu; ama uzun süre yeterince güçlenip odasından çıkamadı. Oliver, Roz hastalandığından beri zamanın çoğunu ders çalışmakla geçiriyordu.

Sıcak bir yaz günü, Oliver kitaplarının başına oturmuş ders çalışırken uyuklamaya başlamıştı. Sanki birden odası değişiverdi, kendisini Fagin'in evinde buldu. O korkunç ihtiyar her zamanki köşesine oturmuş, Oliver'ı bir adama

göstererek bir şeyler fısıldıyordu. Oliver, Fagin'in şöyle söylediğini duyduğunu sandı:

"Sus! Sesini çıkarma. Evet, bu çocuk, onu çok iyi biliyorum."

Öteki adam da sanki şöyle demişti:

"Evet, onu tanıdım..." diyordu.

Oliver korkuyla kendine gelerek yerinden sıçradı. İşte rüyasındaki Fagin pencerede duruyordu. Yanında da hanın önünde karşılaştığı adam vardı. İkisi orada, pencerede, burnunun dibindelerdi. Bunlar bir anda olmuş ve iki adam gözden kaybolmuştu. Oliver,sesinin tüm gücüyle:

"İmdat, Fagin!" diye bağırmaya başladı.

Gilz eline kocaman bir sopa alarak Oliver'ın yanına geldi.

"Ne oldu, Oliver!" diye sordu. Oliver, sadece, "Fagin... Fagin!.." diyebildi.

"Ne tarafa gitti?"

"Şu tarafa gitti!" diye bağırdı Oliver.

Bay Gilz ve Britilz koşmaya başladılar, Oliver da arkalarından koşuyordu. Kısa bir yürüyüşe çıkmış olan Dr. Lozbern de bu ava katılmıştı. Fakat boşuna koşmuşlardı. O iki adamı hiçbir yerde bulamadılar. Hatta ertesi gün Bay Gilz çevrede bulunan bütün hanları dolaşarak soruşturdu. Fakat hiç kimse o iki yabancı hakkında bir şey söyleyemedi. Doktor sonunda Oliver'a korkudan hayal görmüş olabileceğini

söyledi. Fakat Oliver hayal görmediğine emindi ama tüm aramalar maalesef sonuçsuz kalmıştı. Bu ilginç olay da tümüyle anlaşılmaz bir olay hâlini aldı.

Güçsüzler evindeki Bay Bambıl iki ay önce evlenmiş ve oranın müdürü olmuştu. Ocağın yanına oturmuş çayını içiyor, bir yandan da gazetesini okuyordu. O sırada uzun boylu bir adam kendisini görmeye geldi. Bu, Oliver'ın handa gördüğü, sonra da Fagin'le birlikte penceresine gelen adamdan başkası değildi. Adam:

"Sanırım siz güçsüzler evinin memurusunuz, değil mi?" diye sordu.

Bay Bambıl gururla:

"Hayır, delikanlı, güçsüzler evinin müdürüyüm!" dedi.

"Sizden bazı bilgiler istiyorum. Karşılığını da alacaksınız. Başlangıç olarak şunu alın bakalım."

Adam böyle söyledikten sonra masanın üzerine birkaç altın lira bıraktı. Bay Bambıl parayı hemen alıp yeleğinin cebine indirdi. Adam konuşmasına devam etti:

"Bay Bambıl şimdi bir şeyi anımsamaya çalışın. Şöyle on iki yıl geriye gidin."

"Bayağı uzun bir süre bu!.." dedi Bay Bambıl.

Yabancı:

"O kış sizin güçsüzler evinde bir erkek çocuk doğmuştu. Sonra bir tabutçunun yanına çırak verilmiş, oradan da Londra'ya kaçmıştı."

"Evet!.. Hatırladım!" dedi Bay Bambıl şakınlıkla. "Oliver Twist'i soruyorsunuz."

"Öğrenmek istediğim, çocuk değil, Oliver'ın annesine bakan o yaşlı kadın şimdi nerede?"

"O kadın geçenlerde öldü!.."

Yabancı tam gitmek için hazırlanıyordu ki, Bay Bambıl onu durdurdu:

"Bir dakika bekle! O yaşlı kadın ölürken yanında bir arkadaşı vardı. Güçsüzler evinden bir başka kadın... Ancak benim yardımımla yarın onu bulabilirsiniz."

Yabancı, bir kâğıt alıp üstüne adresini yazarak:

"Yarın akşam saat dokuzda... Onu gizlice bu adrese getirin."

Adam gider gitmez, Bay Bambıl kâğıda baktı. Adresin üzerinde bir isim olmadığını gördü. Kalkıp hemen adamın peşinden koştu. Bambıl adama yetişip kolundan tuttu:

"Bayım, sizi ne isimle arayacağım?" dedi.

Adam:

"Monks!.." diyerek hızlı yürüyüp gitti.

Sıcak bir yaz akşamıydı. Bay ve Bayan Bambıl şehrin ana caddesini geçerek nehir kıyısına doğru yollandılar. Bay Bambıl elindeki kâğıda bakarak:

"Adres buralarda bir yerde olmalı..." dedi.

Yukarıdan bir ses geldi:

"Hey, merhaba! İkiniz de içeri gelin!"

"Evet... Bay Bambıl'ın söylediğine göre, ihtiyar bir kadının öldüğü gece onun yanındaymışsın. Kadın sana gizli bir şey söylemişti. Siz ne diyorsunuz?"

Yaşlı kadın:

"Önce fiyat konusunda..." dedi, "sence bunun değeri nedir?"

"Hiçbir değeri olmayabilir, ya da yirmi altın edebilir..." dedi Monks. "Önce bir dinleyelim, ba- kalım."

"Şunu yirmi beş altın yap da anlaşalım..." dedi. Bay Bambıl. "Parayı verdikten sonra kadın konuşur. Ya dediğimi kabul eder, ya da bu işten vazgeçersiniz."

Monks yirmi beş altını sayarak Bay Bambıl'a verirken:

"Şimdi öykünüzü dinleyelim bakalım!.." dedi.

Yaşlı kadın anlatmaya başladı:

"İhtiyar Sally ölürken, onunla yalnızdık. Ölürken bana genç bir kızdan söz etti... Yani birkaç yıl önce dünyaya bir çocuk getiren genç bir kızdan. Bu çocuk Bay Bambıl'ın

Oliver Twist adını verdiği çocukmuş. İhtiyar Sally bu genç annenin ölmeden önce kendisine bir şey verdiğini söyledi. Genç kadın ölürken, o verdiği şeyi çocuğuna vermesi için Sally'e yalvarmış. Onu kendine saklamış... Çocuğa vermemiş. Çocuk güçsüzler evinden ayrılınca onu bana sattı."

"Nerede o şimdi?" diye bağırdı Monks.

"Burada..." dedi kadın. Sonra masanın üstüne küçük bir torba fırlattı. Torbanın içinden iki saç teli bulunan küçük altın bir madalyon, düz altın bir nikâh yüzüğü çıkmıştı.

Yaşlı kadın yüzüğün içinde "Agnes" yazılı olduğunu ve bu adın çocuğun annesine ait olduğunu söyledi.

Bir sessizlik oldu. Bay Bambıl onlar konuşurken hep sessizce dinlemişti. Monks'a dönerek sordu:

"Onunla ne yapmayı düşünüyorsunuz? Bana karşı kullanmayı mı?"

"Yoo, Bay Bambıl, hiçbir zaman..." dedi Monks. "Şimdi benimle gel, sana onları ne yapacağımı göstereyim."

Adam oradakileri evden dışarı çıkarıp nehre götürdü. Yağmur yağıyor, nehir hızla akıyordu. Monks torbayı hızla nehre fırlattıktan sonra, Bay ve Bayan Bambıl'a döndü:

"İşte size öykünün sonu. Bundan sonra siz ikiniz de dilinizi tutacaksınız, tamam mı?"

"Bize güvenebilirsiniz..." dedi Bay Bambıl.

Monks gülerek:

"Bunu duyduğuma sevindim. Ayrıca bundan sonra karşılaşacak olursak, birbirimizi tanımamıza gerek yok" dedi. Bay ve Bayan Bambıl sessizce aşağı indiler.

Bill Sayks ertesi akşam ceketini örtünmüş, yatağının üstüne uzanmıştı. Birkaç haftadan beri hastaydı. Genç kadın öylesine renksiz ve ince görünüyordu ki, onun Nensi olduğunu anlamak gerçekten güçtü.

"Saat yediyi geçiyor!.." dedi Nensi." Bu akşam kendini nasıl hissediyorsun, Bill?"

"Çok güçsüzüm..." dedi Bill Sayks.

O sırada kapı açıldı ve içeri Fagin girdi. Arkasından Dovkinz'le Çarli Beyts içeri girdiler. Ellerinde bir kutu vardı. Sayks onlara bakarak:

"Hangi rüzgâr attı sizleri buraya?" diye sordu.

Fagin:

"Hiç, kötü bir rüzgâr değil! Çünkü kötü rüzgârlar kimseye bir şey getirmez, hâlbuki ben sana iyi bir şey getirdim. Dovkinz, kutuyu aç da getirdiğimiz şeyleri Bill'e ver."

Dovkinz kutuyu açtı ve Çarli Beyts kutunun içindekileri masanın üzerine yerleştirirken bir sürü süslü laf söyledi:

"Bak Bill, nefis bir parça et..." dedi. "İyi cins çay, en iyisinden şeker. Yanında taze bir somun ekmek, peynir, güzel bir şişe içki... Hem de en iyisinden. Al şunu iç, Bill."

"Oliver, Bayan Meyli'yle halasının yanında kalıyor..." dedi. "Şu anda yazlıktan Londra'ya geldiler ve Hayd Park'a yakın bir oteldeler. Oliver'ı geri getirmek için bir girişimde bulunacağız. Tabii Nensi de bize yardım edecek."

Sayks:

"Fagin, şu anda bana para gerekli" diye bağırdı. "Nensi, sen Fagin'le beraber onun evine gider parayı getirirsin."

"Benim param yok ki..." diye bağırdı Fagin.

"Evde çuvallarla vardır, Fagin. Onu bunu anlamam, bana bu akşam para gerekli. Parayı getirmesi için Nensi'yi götür."

Fagin mumu alıp kapıya gitti. Siyah ceketli bir adam orada duruyordu. Bu, Monks'tu. Nensi'yi görünce geri çekilmişti. Fagin çekinmemesi gerektiğini söyleyince, beraberce içeri girdiler. Monks:

"Yeni haberler var mı?" diye sordu.

"Hem de harika haberler..." dedi Fagin.

Monks gülümseyerek:

"Seninle yalnız konuşmalıyım" diyerek Fagin'i öbür odaya götürdü. Nensi hemen ayakkabılarını çıkarıp peşlerinden gitti ve sessizce kapıya yaklaştı. Söylediklerinin hepsini dinledi.

On beş dakika sonra Nensi yine odaya dönmüştü. Monks merdivenlerden inip caddeye çıkmıştı. Fagin parayı kıza verdikten sonra, birbirlerine iyi geceler dileyip ayrıldılar.

Ertesi gün Bill Sayks biraz daha iyileşmişti.

Saat onu çalarken, Nensi, Hayd Park yakınındaki otelin holünden içeri girdi. Otelin adamlarından biri:

"Bayan, burada ne arıyorsunuz?" diye sordu.

"Bayan Meyli'yi görmek istiyorum."

"Kimin aradığını söyleyeceğim?"

"İsim vermeye gerek yok. Ben hanımı görmek istiyorum."

Adam Nensi'ye sertçe çıkıp gitmesini söyleyince, Nensi:

"Beni ancak buradan sürükleyerek çıkarırsınız" dedi.

Bir başka uşak ona acıyarak, kendisini Bayan Meyli'ye götüreceğini söyledi. Küçük bir odaya girdiler, Roz Meyli oradaydı. Roz tatlı bir sesle:

"Roz Meyli, benim. Neden geldiğinizi söyleyin bana..."

Nensi hüngür hüngür ağlamaya başladı:

"Ah!.. Hanımefendi! Dünyada sizin gibi insanlar çok olsaydı, benim gibiler daha az olurdu! O gece Bay Branlo'nun evinden çıktığı zaman Oliver'ı Fagin'in evine götüren kız benim."

"Siz ha!.."

"Evet, hanımefendi, o korkunç yaratık bendim. Dünyaya geldiğim ilk andan bu yana doğru dürüst bir yaşam tanımadım ben."

"Size çok acıyorum, inanın!.."

"Bana acımakta haklısınız; çünkü öyle adamların yanından geliyorum ki, eğer benim burada olduğumu bilseler, beni mutlaka öldürürlerdi. Ben de duyduklarımı size söylemek için kaçtım. Monks adında birini tanıyor musunuz?"

"Hayır, tanımıyorum."

"Ama o sizi tanıyor, hem burada olduğunuzu da biliyor. Yerinizi ben de onlardan öğrendim. Dün gece onun Fagin'le konuştuğunu duydum. Oliver'ın burada olduğunu biliyorlar ve onu tekrar yakalamayı planlıyorlar."

"Peki ama neden?"

"Ben de bilmiyorum. Fakat Monks, Fagin'in Oliver'a gene hırsızlık yaptırmasını ve sonra da birini öldürtmesini istiyor. Çocuk böylece hayatını kaybedecek. Monks'un şöyle dediğini duydum: "Bu benim küçük kardeşimin sonu olacak."

"Gitmeyin, burada kalın! Neden polise haber vermiyorsunuz?"

"O hırsızların arasında sevdiğim biri var. Onu bırakamam."

"Peki ama ben şimdi ne yapabilirim?"

"İyi bir beyefendiye anlatmalısınız. Oliver mutlaka kurtarılmalı."

"Peki ben sizi nasıl bulacağım?"

"Sağ olursam, her pazar gecesi saat on birden on ikiyi vuruncaya kadar Londra köprüsü altında buluşacağız. Hoşça kalın, hanımefendi" diyen Nensi arkasını döndü; derin bir üzüntü içinde çıktı.

Oliver, Bay Branlo'yu görmeye gidip gidemeyeceklerini sordu. Oliver, Roz'a Bay Branlo'nun ne kadar iyi bir insan olduğunu daha önce anlatmıştı. Roz, Bay Branlo'ya giderek Nensi'nin anlattığı sırrı ona anlatmaya karar verdi. Roz az sonra uşağın arkasında üst kattaki odaya çıktı. Orada kibar görünüşlü yaşlı bir beyefendiyle karşılaştı. Bay Branlo'nun yanında pek kibar görünmeyen bir başka beyefendi daha vardı. Roz, beylerin her ikisine bakarak:

"Bay Branlo ile görüşüyorum, değil mi?" dedi.

Kibar yaşlı bey:

"Evet... Adım Branlo'dur. Bu da dostum Bay Grimvig. Birkaç dakika yalnız kalabilir miyiz acaba?"

Roz, Oliver'ın Bay Grimvig'le ilgili sözlerini hatırlayarak:

"Beyefendinin dışarı çıkmasına gerek yok" dedi. "Zaten sizinle konuşmak istediğim konuyu beyefendinin bildiğini sanıyorum. Bir zamanlar bir arkadaşıma büyük bir iyilikte

bulunmuşsunuz. Eminim ki ondan haber almak sizi ilgilendirecektir. Arkadaşımın adı Oliver Twist'tir."

Bu sözler üzerine Bay Grimvig o kadar şaşırmıştı ki...

Roz, Oliver'ın başına gelenleri bir bir anlattı. Oliver'ın son aylardaki tek üzüntüsünün sevgili dostu Bay Branlo'yu görememek olduğunu da söyledi.

Bay Branlo:

"Tanrı'ya şükürler olsun! Bu benim için büyük bir mutluluk. Ama onun şimdi nerede olduğunu söylemediniz, Bayan Meyli. Neden onu getirmediniz?.."

"Kapının önündeki arabada bekliyor..." dedi Roz.

"Kapıda mı?" diye bağıran Bay Branlo odadan dışarı fırladı.

Bay Branlo az sonra Oliver'la birlikte içeri girdi. Bayan Bedvin gelir gelmez, Oliver kadının kollarına atıldı. Bayan Bedvin:

"Benim sevgili oğlum gelmiş!" diye bağırıyordu. "Bir gün geri geleceğini biliyordum. Bunca zaman nerelerdeydin? Çok iyi görünüyorsun, oğlum."

Oliver'la yaşlı kadın konuşup gülüşürken Bay Branlo Roz'u başka bir odaya götürmüştü. Orada Nensi'nin Roz'a yaptığı ziyareti öğrendi. Bay Branlo:

"Monks denen o adamı bulmadıkça hiçbir zaman bu işi çözemeyiz..." dedi Roz.

Pazar gecesiydi. Yakınlardaki bir kilisenin çan saati çalıyordu. Sayks'la Fagin konuşurlarken, dinlemek için sustular. Nensi de başını kaldırıp dinledi: On birdi.

Sayks:

"Gece yarısına bir saat var. Hava da karanlık, tam iş görülecek gece..."

Nensi sonra kapının önüne oturdu.

"Sadece bir saat için bırak..."

Sayks, Nensi'yi kollarından yakalayarak:

"Çabuk kalk ayağa!" diye bağırdı.

"Gitmeme izin verinceye kadar kalkmayacağım!"

Sayks onu çekerek ayaklarının üstüne kaldırdı ve bir koltuğa fırlattı. Nensi saat on ikiyi vurana kadar durmadan ağladı. Sonunda susup eski hâline döndü.

Fagin tam kapıdan dışarı çıkmak üzereyken Nensi'ye:

"Sayks'tan intikamını almak istediğin zaman gel, ben sana yardım ederim..." dedi.

Gene bir pazar gecesi Londra köprüsüne çıktığında, kilise saat on biri vuruyordu. Çarli Beyts de onu bir gölge gibi izliyordu. Az sonra köprünün üstünde biri genç bir hanım ve diğeri yaşlı bir bey belirdi.

"Geçen pazar niçin gelmediniz?" diye sordu Bay Branlo.

"Beni bırakmadılar. Genç bayana anlattığım adam bırakmadı."

"Şimdi beni dinleyin. Bayan Meyli bana olanları anlattı. Öncelikle Monks adlı adamın sırrını ortaya çıkarmamız gerekiyor. Sonra da Fagin hapsedilmeli."

"Bunu yapamam! O bir şeytandır ama bunu asla yapamam."

"Niçin yapamazsınız, söyleyin..." dedi Bay Branlo.

"Polis Fagin'i götürürse Bill Sayks'ı da götürür. Oysa ben onu seviyorum."

"Pekâlâ, Fagin'e bir şey yapmayız. Yalnız siz Monks hakkında bildiklerinizi anlatın."

"Yanılmıyorsam, genç biriydi. Yirmi sekiz yaşlarında. İri yapılı değil. Gözleri çukura gömülüdür. Her zaman siyahlar giyiniyor. Boynunda bir..."

"Yanık gibi geniş kırmızı bir iz mi var yoksa?" diye bağırdı yaşlı bey.

"Onu tanıyor musunuz yoksa?"

"Galiba tanıyorum. Fakat aynı insan olmayabilir..."

Bay Branlo kendi kendine, "O olmalı! Mutlaka o olmalı" diyordu. Nensi'ye biraz para vermek için elini uzattı. Fakat Nensi bu işi para için yapmadığını söyleyerek, almadı. Sonra genç bayanla yaşlı beye "İyi geceler!.." dileyerek onlardan ayrıldı. Roz'la Bay Branlo yavaş yavaş köprünün

merdivenlerini çıktılar. Çarli Beyts gölgeliklerde görünmez olmuştu. Bacaklarının tüm gücüyle Fagin'in evine doğru koşuyordu.

Güneşin doğmasına yaklaşık iki saat kalmıştı. Fagin eski yırtık bir battaniyeye sarınmış odasında oturuyordu... Sokakta bir ayak sesi duyuncaya kadar hareketsiz, kıpırdamadan oturdu. Bill Sayks'la birlikte tekrar odasına döndü. Sayks koltuğunun altındaki kutuyu masaya bırakırken:

"İşte!.. Al bunu. Alıncaya kadar az sıkıntı çekmedim. Polis, Dovkinz'i yakaladı. Ben zor kurtuldum."

Fagin gözlerini Sayks'a dikmiş hâlde oturuyordu. Sayks:

"Ne oluyor gene?.." diye bağırdı, "neden bana öyle bakıyorsun?"

Fagin boğuk bir sesle:

"Bill, sana söyleyeceğim bir şey var."

"Haydi çabuk söyle, yoksa Nensi kaybolduğumu sanacak."

"Kayboldun mu sanır?" diye bağırdı Fagin. "Merak etme, o çoktan kaybolmana karar vermiştir."

Sayks şaşkınlıkla Fagin'in gırtlağına sarıldı.

"Doğru dürüst konuşacak mısın sen? Ne söyleyeceksen açık açık söyle."

Fagin sert sert Bill'e baktı. Sonra uyuyan çocuğa dönerek onu uyandırdı.

"Zavallı Çarli... Yorulmuş. Onu bu kadar uzun süre gözlemekte yorgun düşmüş! Onu gözlemekten, Bill, anlıyor musun, onu gözlemekten."

Çarli Beyts oturmuş gözlerini ovuşturuyordu. Fagin, Sayks'ı göstererek:

"Çarli daha önce bana söylediklerini bir kez daha anlat, anlat ki o da duysun..." dedi.

"Nensi Londra köprüsünde iki kişiyle buluştu ha!"

"Evet."

"Biri beyefendi, biri de genç bir hanımefendi. Sanki onları daha önce görmüş gibiydi, değil mi? Nensi'ye Monks'u sordular. Nensi onlara her şeyi anlattı, değil mi?"

Fagin öfkeden deliye dönmüştü, saldırdı. Bir silkinişte Fagin'in elinden kurtulan Bill, korkunç bir öfkeyle fırlayıp odadan çıktı. Sayks sessiz caddelerden evine doğru koşmaya başladı. Bill eve gelince, odasına girdi, kapıyı kapatıp arkasına ağır bir masa dayadı.

Nensi uyuyordu. Sayks:

"Nensi, çabuk kalk!.." diye bağırdı.

Dönüşünden memnun olan Nensi:

"Bill, sen misin? Bana neden öyle bakıyorsun?"

Sayks birkaç saniye bir şey demeden kıza baktı. Sonra saçlarından yakalayarak odanın ortasına çekti, o ağır eliyle ağzını kapadı. Nensi:

"Bill!.. Bill! Bağırmayacağım, suçumu söyle, ne yaptım ben?"

"Ne yaptığını sen daha iyi bilirsin, şeytan! Bu gece seni izlediler. Londra köprüsünde birileriyle buluştuğunu, neler söylediğini duydular."

"Tanrı aşkına beni kurtar, Bill! Biliyorum, beni öldürmeye yüreğin dayanmaz. Senin için yaptıklarımı düşün! Sana her zaman dürüst ve iyi davrandım. O beyefendiyle hanım bize yardım edecekler. Gel ikimiz buradan kaçalım, yeni bir hayata başlayalım. Yeni bir yaşama başlamak için geç kalmış sayılmayız!.."

Sayks tabancasına sarıldı. Ateş ederse duyulacağını düşündü ve tetiği çekmekten vazgeçti. Tabancaya sıkı sıkı sarıldı ve olanca gücüyle iki defa Nensi'nin yüzüne indirdi.

Genç kadın sendeledi, yıkıldı. Alnından açılan derin yarıktan oluk gibi kan akmaya başlamıştı. Nensi güçlükle dizlerinin üstünde doğrularak nefes gibi bir dua ile Tanrı'ya yalvarıp af diledi. Korkunç bir görünümdü. Sayks geri çekilip duvara yaslanmıştı. O manzarayı görmemek için elini gözlerine siper ederek yakaladığı ağır bir sopayla Nensi'yi yere serdi.

Sayks yıkanmış giysilerini ovuşturarak temizlenmeye çalışmıştı; fakat bir türlü çıkaramadığı lekeler vardı üstünde. Onun için kan lekeli parçaları kesip yaktı. Yerler kana bulanmıştı. Köpeğin ayakları bile kan içindeydi.

Köpeği kucağına aldı. Kapıyı kilitleyip anahtarı aldı ve evden uzaklaştı.

Londra'dan uzaklaşıncaya kadar hızla yürüdü. İlk gece yoldaki bir tarlada uyudu. Ertesi sabah ve öğle çabucak geçmiş, akşam olmuştu. Sayks yönünü kuzeye çevirerek yürümeye devam etti. Gece saat dokuz olmuştu. Sayks yorgunluktan bitmiş, köpek yürüyemez hâle gelmişti. Köye vardılar. Bir handa ışık gören Sayks içeri girdi. Handa birkaç çiftçiden başka kimseler yoktu. Sayks güzelce karnını doyurduktan sonra uykuya dalmaya hazırlanıyordu ki, içeriye sandığıyla bir satıcı girdi. Adamlardan biri:

"Hey!.. Sandığını aç da içinde neler var bir görelim..." dedi.

"Bu sefer çok yararlı bir şey var. Her çeşit lekeyi çıkartan şahane bir şey. Yalnızca lekeyi bununla ovuşturmanız yeterli. Tanesi bir liraya. Şarap, meyve, çay, su, boya, ya da kan... Her çeşit lekeyi çıkartır. Bakın şu bayın şapkasında bir leke var, onu hemen çıkartacağım."

"Hayır!.." dedi Sayks. "Ver onu bana!"

Adam umursamazlıkla konuşmasını sürdürüyordu.

"Şimdi şapkayı tertemiz edeceğim, efendim. Evet, baylar. Şapkanın üstündeki koyu renk lekeyi görüyorsunuz. Şimdi o ister şarap, meyve, çay, kan..."

Adam daha fazla bir şey söyleyemedi. Sayks bir küfür savurarak masayı devirdi, şapkayı adamın elinden kaparak handan dışarı fırladı. Sokakta kalakalmıştı. Nereye gideceğini, ne yapacağını bilmiyordu. Sonunda kasabadan çıkıp yürümeye başladı. Büyük bir korku duyuyordu. Yolda gördüğü her şey, ağaç, gölge, her şey ona bir hayalet ya da bir ceset gibi görünüyordu. Sanki her yerde kan görüyordu...

Sonra Nensi'nin kendisini izlediğini sandı. Dönüp ardına baktı, gölgelerin arasından onun kendine bakan gözlerini görüyormuş gibi oldu.

"Bu böyle sürüp gitmez" diye düşündü Sayks. "Tarlalarda bir gece daha geçiremem. Londra'ya döneceğim. Belki orada konuşacak birini bulurum. Polis de benim Londra'da kalacağımı düşünmez. Orada bir hafta saklanır, sonra da Fransa'ya geçerim. Fagin bana yardım eder."

Sessiz yolları geçerek dönüş yolculuğuna başladı. Değişik yollardan geçerek kente geceleyin girmeye karar verdi. Fakat köpeği ne yapacaktı? Polis, köpeğin onunla birlikte dolaştığını tahmin edebilirdi. Sayks köpeği bırakmayı düşündü. Sonra boğmaya karar verdi. Sayks bir su birikintisinin yanında durup köpeği çağırdı. Hayvan önce yaklaştı, sonra havlayarak geri çekildi. Sayks:

"Gel buraya..." diye bağırdı. Köpek adama doğru ilerledi, durdu, geriledi.

Sonra bacaklarının olanca gücüyle koşmaya başladı. Sayks arkasından seslendi, sonra oturup köpeğin dönmesini bekledi. Ama ortalıkta köpek filan görünmedi. Sonunda Sayks yolculuğunu yalnız başına sürdürmek zorunda kaldı.

Bay Branlo arabadan inip evinin kapısını çaldığında, akşam karanlığı çökmek üzereydi. İki uşak gelerek el birliğiyle ikinci bir adamın arabadan inmesine yardım ettiler ve onu eve götürdüler. Bu ikinci adam Monks'tu. Bay Branlo:

"İki yoldan birini seçecek. Ya konuşacak, ya da polise teslim edeceğiz."

"Bunu bana ne cesaretle söylersiniz? Doğrusu babamın eski dostundan ne de güzel bir muamele görüyorum."

"Babanızın arkadaşı olduğum için sizinle konuşmak istiyorum. Babanızla olan arkadaşlığım ve onun kırkardeşine olan sevgim beni buna zorluyor. Ben halanızla evlenmek istemiştim. Yazık ki genç yaşta öldü. Geçmişte kalan bu sevgiler nedeniyle sizinle konuşmak istedim, Edvard Liford."

"Liford bir zamanlar benim adımdı; ama şimdi adım Monks'tur."

"İsminizi değiştirdiğinize sevindim doğrusu. Çünkü bir zamanlar halanızın da ismiydi."

"Benden ne istiyorsunuz?"

"Sizin bir erkek kardeşiniz var, değil mi?"

"Hayır, benim erkek kardeşim falan yok. Benim tek olduğumu biliyorsunuz."

"Beni dinleyin! Ailenizin tüm geçmişini biliyorum. Babanızın mutsuz evliliğini ve annenizle ayrıldıklarını biliyorum. Babanız o zamanlar çok geçti. Sonradan bazı yeni dostlar edindi. Örneğin, iki güzel kızı olan bir adamla tanıştı. Kızlarından biri on dokuz yaşında, diğeri ise henüz bebekti."

"Bundan bana ne?" diye bağırdı Monks.

"Babanız on dokuz yaşında güzel kıza âşıktı. Babanız o sırada zengindi. Aileden biri ölmüş, ona büyük bir servet bırakmıştı. Babanız da birden ölünce, tüm serveti eşine ve oğulları olan size kaldı. Ayrıca da şunu da bilmenizi istiyorum. Babanız ölmeden kısa bir süre önce beni görmeye gelmişti."

"Benim böyle bir şeyden haberim yok."

"Babanız bana bazı şeylerle birlikte, sevdiği kızın resmini bıraktı. O yağlı boya resmini kendisi yapmıştı, uzaklara gitmeyi tasarlıyordu. Bu yüzden resmi yanında götüremezdi. Onu benim korumamı istiyordu. Başka bir ülkeye gidecek ve genç kızı da yanında götürecekti. Fakat bunu gerçekleştiremeden öldü. Onun ölümünden sonra genç kızı görmeye gittim. Fakat kız ortalıktan yok olmuştu. Onu bir daha göremedim. Bir süre sonra güçsüzler evinde bir erkek çocuk doğurmuş. Bu çocuk sizin erkek kardeşiniz

Oliver Twist'ti. Kader Oliver'ı benim evime getirinceye kadar bunu ben de bilmiyordum."

"Neee?" diye bağırdı Monks.

"Evet, Oliver günlerce benim yanımda kaldı. O günlerde Oliver'ın kim olduğunu bilmiyordum; fakat onun o yağlı boya resme ne kadar benzediğini gördüm. Onun nereden geldiğini merak etmeye başladım. Ama o sırada çocuğun nasıl kaçırıldığını size anlatmama gerek yok sanırım."

"Bunların hiçbirinden haberim yok!" diye bağırdı Monks.

"Bırakın, devam deyim!" dedi Bay Branlo. "Çocuğu kaybetmiştim. Annesi öldüğüne göre, bana ancak sizin yardım edebileceğinizi düşündüm, uzun süre sizi bulmaya çalıştım."

"Evet, şimdi beni buldunuz..." dedi Monks. "Bu neyi değiştirir ki?.. Elinizde hiçbir kanıt yok. O genç kızın bir çocuğu olup olmadığını bile bilmiyorsunuz."

"Bilmiyordum ama şu son birkaç hafta içinde her şeyi öğrendim. Sizin bir erkek kardeşiniz var. Babanız size bir mektup bırakmıştı, anneniz yok etti. O mektupta doğacak çocuktan ve ona verilmesi gereken paradan söz ediliyordu."

"Hiçbir zaman böyle bir şey olmadı!"

"Ben her şeyi öğrendim, Monks" dedi Bay Branlo. "Oliver'a yardım edebilecek her şeyin nehrin dibinde yattığını Fagin'e söylemediniz mi? Bunun doğru olmadığını söyleyemezsiniz. Polise haber vermeyeceğim. Fakat siz de

Oliver'ın kardeşi olarak, kendine düşen parayı almasını sağlayacaksınız. Size imzalamanız için bazı kâğıtlar vereceğim. Onları imzaladıktan sonra istediğiniz yere gidebilirsiniz. Kabul ediyor musunuz?"

Duyduğu öfke ve nefretten, odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu Monks. Bu sırada kapı açıldı. Bay Grimvig içeri girdi. Bay Branlo:

"Bay Grimvig, ne oldu, Fagin'i yakalamışlar mı?"

"O henüz yakalanmadı. Fakat katil mutlaka bu gece yakalanacak. Köpeğini yıkık bir evin çevresinde dolaşırken görmüşler. Herkes yakalanacaklarına inanıyor."

Monks büyük bir korku içinde iki adama baktı. Bay Branlo, Monks'a:

"Kararınızı verdiniz mi, Monks?" dedi. "Söylediğimi kabul ediyor musunuz?"

"Evet, kabul ediyorum. Yalnız siz de her şeyi bir sır olarak saklayacaksınız."

"Tabi ki, saklayacağım. Şimdilik bu evde kalmanız gerekiyor. Güven içinde olmak istiyorsanız, sizin için tek umut bu."

Bay Grimvig Bay Bambıl'ı da odaya getirmişti. Bay Bambıl Bay Branlo'ya:

"Sizi gördüğüme sevindim. Küçük Oliver nasıl?"

Bay Branlo, Monks'u göstererek sordu:

"Bu beyi tanıyor musunuz, Bay Bambıl?"

"Hayır, tanımıyorum. Bu adamı hayatımda ilk kez görüyorum."

"Bay Bambıl, böyle yapmacık davranmanıza gerek yok. Monks bize her şeyi anlattı. "

Bay Bambıl gerçeği söylemesi gerektiğini anlamıştı.

"Pekâlâ!.. Ben bu adamdan biraz para aldım. Karşılığında ona bir madalyonla yüzük verdim. O madalyonla yüzük hiçbir zaman alamayacağınız bir yerde. Başka soracağınız bir şey var mı?"

"Hayır, yok, Bay Bambıl" dedi Bay Branlo. "Ancak bu sizin güvenilir bir insan olmadığınızı kanıtlar. Güçsüzler evinin müdürü olmaya uygun bir insan olmadığınızı kanıtlar. Güçsüzler evinin müdürü olmaya uygun bir insan değilsiniz siz. O işten çıkarılmanızı sağlayacağım. İyi günler, Bay Bambıl."

Jacob adası Taymis'de, dört-beş metre genişlikte bir çamur birikintisinin ortasındadır. Bu, Londra'nın en aşağı, en pis, en fakir mahallelerinin ardındadır. Oradaki harap evler çoğunlukla bomboş ve çatısızdır; duvarları yıkılır, kapıları sokakların ortasına düşmüştür, ocakları simsiyahtır.

İşte Tobi Krekit'le Çarli Beyts bu yıkık dökük evlerin birinde saklanıyorlar. Birbirleriyle korkulu seslerle konuşuyorlardı. Tobi fısıltıyla:

"Fagin ne zaman yakalandı?.. Ben bacadan tırmanıp kaçmayı başardım."

"Peki Bet'e ne oldu?"

"Bet'i kim olduğunu söylemesi için cesedi görmeye götürdüler. Zavallı kız çıldırmış gibiydi, ağlıyor, bağırıyordu. Onu hastaneye götürmüşler."

"Fagin'i mutlaka asarlar; Sayks'ı da yakaladıklarında asacaklardır!.." dedi Tobi. "Çarli, biz gerçekten tehlikedeyiz."

Onlar böyle konuşurlarken, merdivenlerden bir gürültü duyuldu ve Sayks'ın köpeği koşarak odaya girdi. Tobi korkuyla:

"Umarım Sayks buraya gelmez!.." dedi.

"Buraya gelmek isteseydi, köpeğiyle birlikte gelirdi. Hayvan çok uzak yoldan gelmiş olmalı, biraz su verelim."

"Sakın Sayks kendisini öldürmüş olmasın, Çarli?"

"Öyle bir şey olsaydı, köpek bizi onun olduğu yere götürmeye çalışırdı. Herhâlde köpeği bırakıp ülkeden kaçmış olacak."

Karanlık basmıştı. Bir mum yakıp masanın üstüne koydular. Fısıltıyla konuşuyorlardı. Sanki Nensi bitişik odada yatıyormuşçasına sessizlik ve korku içindeydiler. Birden aşağıdaki kapı vuruldu. Tobi kimin geldiğini görmek için pencereye koştu. Beyts'in yanına döndüğünde, yüzü kimin geldiğini anlatmaya yetecek kadar bembeyaz kesilmişti.

Köpek, sahibinin kokusunu almış, kapıya koşmuştu. Çarli eline bir mum alarak:

"Onu içeri almaktan başka çaremiz yok..." dedi.

Sayks oradaki iskemleye oturdu. Sonra konuşmaya başladı:

"Bu köpek buraya nasıl geldi?"

"Tek başına, iki saat kadar önce geldi" dedi Çarli.

"Gazeteler Fagin'in yakalandığını yazıyor, doğru mu?"

"Evet, doğru."

Sayks eliyle yüzünü sıvazlayarak:

"Beni polise satacak mısınız, yoksa burada kalmama izin verecek misiniz?"

"Kalmak istiyorsan burada kalabilirsin" dedi Tobi Krekit.

"Peki Nensi'nin cesedi gömüldü mü?"

"Hayır, daha gömülmedi!" dedi Çarli Beyts.

Çarli Beyts birden meydan okuyarak bağırmaya başladı.

"Seni haydut seni! Tobi senin burada kalmana izin verebilir ama ben sana yardım etmeyeceğim!.."

Sayks, Çarli'yi tuttuğu gibi yere fırlattı. Sonra dizini gırtlağına dayamıştı ki, kapının gürültüyle vurulduğu duyuldu. Dışarıdan ışıklar ve sesler geliyordu. Dışardaki sesler:

"Polis, açın kapıyı" diye bağırıyordu.

Bu sözleri duyan Sayks, Çarli'yi bıraktı. Sonra çocuğu aşağıya götürüp bir odaya kapattılar.

Dışarıdaki sesler durmadan yükseliyordu. Kalabalığın içinden bazıları duvara tırmanmaya çalışıyordu. Bazıları "merdiven bulun" diye bağırıyor, başkaları "evi ateşe verelim" diyorlardı. Sayks bağırdı:

"Sular!.. Ben buraya gelirken sular çekiliyordu. Bana çabuk bir ip ver, Tobi. Herkes evin önüne toplanmış. Ben arkadan ineceğim. Çabuk bana bir halat ver, yoksa bir-iki cinayet daha işleyip kendimi öldüreceğim."

Tobi hemen uzun bir ip buldu. Sayks çatının kenarına tırmandı ve oradan aşağıya baktı. Sular çekilmişti. Sayks çatıda görülünce, aşağıdaki kalabalık bağırıştı. Çatının üstünde duran Sayks tam o sırada dönüp arkasına bakmış ve kollarını başının üstüne kaldırarak bir korku çığlığı atmıştı.

"Gene o gözler! Nensi'nin gözlerini görüyorum!" diye bağırıyordu.

Az sonra Sayks arka üstü düşüp aşağı yuvarlandı... Ölmüştü.

Hapishanede oturup bekleyen Fagin, hâkimin kendisine söylediği sözleri düşünüyordu...

"Ölünceye dek boynundan asılı kalacak..." diyordu hâkim. Bu şekilde ölen birkaç tanıdığı aklına geldi. Bazılarını ölürken görmüş ve dudaklarındaki dualara gülmüştü. Üstelik bunlardan bazıları da bu hapishanede kalmış olabilirdi.

Fagin gecenin korkunç sessizliğinde, çılgın bir yaratık gibi haykırarak ağlamaya başladı. Kendi dininden adamlar yanına dua etmeye geldiler.

Günlerden pazartesiydi. Aynı zamanda Fagin'in de son günüydü. İki hapishane görevlisi onu görmeye geldiler. Onlarla birlikte Oliver ve Bay Branlo da gelmişti. Fagin onları görünce:

"Ne arıyorsunuz burada?" diye bağırdı.

"Bazı kâğıtlar varmış sende..." dedi Bay Branlo, "Monks sana vermiş. Nerede olduğunu öğrenmek istiyoruz."

"Bende böyle bir şey yok."

"Tanrı aşkına, Fagin, ölümün öyle kenarındasın ki!.. Sayks öldü. Monks da her şeyi anlattı. Nerede kâğıtlar!.."

"Oliver gel buraya, senin kulağına söyleyeceğim..." dedi Fagin.

Fagin, Oliver'ı kendisine doğru çekerek kulağına fısıldadı.

"Kâğıtlar üst kattaki ön odada, ocağın üstündeki bir deliğin içinde duran bir çantada... Oliver seninle konuşmak istiyorum..."

"N'olur izin ver de bir tek dua okuyayım. Benimle birlikte dua et."

"Dışarıda dua ederiz seninle. Önce sen beni buradan çıkar. Beni ancak sen dışarı çıkarabilirsin."

Oliver ağlayarak, içinden, "Tanrı bu adamı affetsin..." dedi. Görevliler Fagin'i tuttular. Adam hayvan gibi boğuştu, sonra bir çığlık attı. Ses duvarlarda yankılandı. Biraz sonra Oliver'la Bay Branlo hapishaneden ayrıldılar. Bu ziyaretten sonra Oliver kendini çok zayıf hissetti. Hikâyemizin sonuna geldik.

Fagin'den sonra Çarli Bets düzgün bir hayat sürdürmeye karar verdi. Korkulu geçmişini unutarak mutlu bir hayata başladı. Bir çiftlikte çalışıyordu artık. Monks Amerika'ya giderek bütün parasını harcadı, öldü.

Bay Branlo küçük Oliver'ı evlat edindi. Bayan Bedvin'i de alarak köyde bulunan bir eve yerleştiler. Bu ev, Bayan Meyli ve Roz'a oldukça yakındı. Bay Gilz ve Britilz, Bayan Meyli'nin uşakları olarak kalmaya devam ettiler. Bay Grimvig sık sık Londra'dan geliyor ve hepsini ziyaret ediyordu. Bay ve Bayan Bambıl ise işlerinden kovulduktan sonra yavaş yavaş sefil bir yaşam sürdüler.

Önceki köy kilisesinin mihrabında bir levha duruyor şimdi. Üzerinde "Agnes" diye bir kelime yazılı. Bunun altına daha farklı isimler eklenene kadar çok uzun zaman geçer...

– SON –